

Miroslav DOLEJŠÍ

PREVRAT 1989 alebo HISTÓRIA SA OPAKUJE ?

**Do slovenčiny preložil: Martin ŠAVEL
Bratislava, február 1991**

Túto publikáciu sme sa rozhodli venovať so súhlasom autora neslávnemu 43. výročiu ešte menej slávných "februárových udalostí" roku 1948.

Redakcia

Miroslav Dolejší sa narodil v roku 1931. Nikdy nebol členom žiadnej politickej strany. V roku 1950 ho vylúčili zo štúdia na priemyslovke v Kladne za to, že v klubovni ČSM vyvesil britskú vlajku. Po vylúčení zo školy a zákaze štúdia nasledoval tábor nútených prác v bani Gottwald. V roku 1951 zatkla M. Dolejšího ŠTB a po 15 mesiacov trvajúcich výsluchoch bol odsúdený do väzenia. Do svojho prepustenia na základe amnestie v roku 1960 prešiel ôsmimi väznicami a uránovými lágrami.

V šesťdesiatych rokoch pracoval ako technik. V roku 1969 ho pre členstvo v K-231 prepustili zo zamestnania. V sedemdesiatych rokoch ho požiadali o napísanie série článkov o počítačových systémoch. Po splnení úlohy nasledovalo v roku 1976 zatknutie a obvinenie zo špionáže. Napriek tomu, že špionáž mu nebola dokázaná, znel rozsudok na 11 rokov v tretej nápravnej skupine. Choroba, zlý zdravotný stav, podozrenie z rakoviny kože a názor lekárov, že i tak čoskoro zomrie, viedli v roku 1985 k jeho prepusteniu pred uplynutím trestu.

Miroslav Dolejší je členom konfederácie politických väzňov. V komunistických väzniciach a táboroch strávil 18 rokov zo svojho života ako dôsledný odporca všetkých foriem totalitných praktík.

Na úvod:

Je leto, píše sa rok 1990. Zmanipulované voľby, nazývané aj demokratické, dopadli podľa vopred pripravovaného scenára, poslanci si odhlasovali platy niekoľkokrát presahujúce svojou výškou mzdu priemerného občana nášho štátu a odobrali sa na "zaslúžené" parlamentné prázdniny.

Horúce leto roku 1990 sa chýli ku koncu... Nezávisle na sebe rozoberá situáciu v ČSFR autor nasledujúcich riadkov, i ja. Článok "Nežná revolúcia z druhej strany alebo študenti, vyhrali ste", uverejnený v čísle 49/90 nezávislého týždenníka ZMENA ma zaraďuje do kategórie novinárskych kacírov. Po vyjdení skrátenej verzie analýzy M. Dolejšiho v denníku STŘEDOČESKÝ EXPRES sme sa obaja stali fašistami (tuším najväčšími na svete a na okolí). Pán prezident Havelje z nás zhnusený..

Pán prezident však dobre vie, že nie náhodou sa scenár Klausovej "ekonomickej reformy" tak veľmi podobá pravidlám, určeným Medzinárodným menovým fondom. Vie, že nie náhodou chce ožobrať naše národy. Lebo 42 rokov trvajúci totalitný komunistický režim vychoval vlastne z našich ľudí veľké dospelé deti, ktoré boli zvyknuté robiť len to, čo sa im prikázalo, a preto väčšina z nich si nedokáže poradiť s osobnou slobodou.

Posúďte, vážení čitatelia, sami silu autorových slov a zamyslite sa nad nimi. No nielen to. Snažte sa najmä poučiť sa z nich a vyvodiť pre seba ten správny záver. Snažte sa rozmýšľať samostatne a slobodne...

Eva Petrášová

I. Situácia

Základnou mystifikáciou je tvrdenie, že 17. novembra 1989 prišlo v Česko-Slovensku k spontánnej revolúcii obyvateľstva proti vláde Komunistickej strany. Tento politický prevrat bol však pripravovaný približne od júna 1988, pričom situácie k nemu boli vypracovávané už od previerok v KSČS v rokoch 1969 až 1970 a najmä od založenia Charty 77. Takýto záver vyplýva z nasledujúcich faktov:

1. K prevratom prišlo vo všetkých komunistických štátoch Európy synchronizovane v priebehu 7-mich mesiacov. Z hľadiska sociologického a psychologického je vylúčené, aby tieto prevraty boli uskutočnené spontánne neorganizovaným obyvateľstvom proti temer neobmedzenej moci komunistických vlád týchto krajín, zabezpečovaných vojensky a bezpečnostne druhou najväčšou veľmocou na svete - Sovietskym zväzom.
2. Výsledkom všetkých týchto prevratov je ponechanie moci v rukách komunistických strán - viac či menej skrytým spôsobom (premenovanie strán, taktické úpravy programov a p.).
3. Disidentské hnutia vo všetkých týchto štátoch, kde ich členovia prevzali úlohu dekorácie v podiele na moci, boli založené a riadené komunistami, ktorí v minulosti odišli z radov svojich strán, boli formálne prenasledovaní alebo krátko väznení, čo bolo vlastne takticky zamerané na ich osobnú popularizáciu, vykonávanú prevažne západnými rozhlasovými stanicami a tlačou.
4. Politickým ťažiskom účelu týchto prevratov je realizácia novej koncepcie usporiadania mocenských pomerov v Európe, ktorých začiatkom je zjednotenie Európy a východiskovým bodom zjednocovanie Nemecka. Politické prevraty v komunistických štátoch Európy boli smerované na podporu zjednotenia Nemecka a boli s týmto zjednotením synchronizované.
5. Forma a priebeh politických prevratov v Európe boli pravdepodobne predmetom dohody Reagan-Gorbačov, uskutočnenej v júni 1987 pri Reaganovej návšteve v Moskve. Od toho času sa výrazne prejavovali organizácie príprav na prevraty vo všetkých európskych komunistických štátoch (formovanie disidentských skupín v Bulharsku, Rumunsku, v Maďarsku, propagandistická príprava zo Západu, zintenzívnenie protestných akcií proti vládam atď.).
6. Zreteľnou súčasťou dohôd bolo ustanovenie o využití komunistických oligarchií pre udržanie poriadku a zachovania vplyvu medzinárodného komunistického hnutia v mocenských štruktúrach po pravratoch. Za týmto účelom vznikla kooperácia medzi KGB a CIA, ktorých spoločné komisie prevraty riadili a schvaľovali personálne zostavy nových vlád.
7. Vyhlásenie všetkých poprevratových vlád o národnom porozumení nebolo aktom humanity, ale politickým prevratom vyvolanou potrebou rehabilitácie komunistov pre ich účasť na moci. Bolo diktované dohodami ZSSR-USA (KGB-CIA). Pre tento účel bola už 12 rokov predtým politicky iniciovaná koncepcia ľudských práv a presadený jej význam, o ktorý sa potom dohody veľmocí spoľahlivo opierali. Účasť disidentov v tzv. hnutí za ľudské práva potom ospravedlňovala ich zmierlivosť voči komunistom a kooperáciu na moci, ktorá je v skutočnosti neporovnateľne väčšia, než je viditeľne zrejmé.
8. Politický prevrat v Česko-Slovensku ani politika vlády Václava Havla nie sú v žiadnom prípade autonómnou záležitosťou Česko-Slovenska, ale súčasťou kontinentálnej politiky Sovietskeho zväzu a Spojených štátov pre Európu. Každý iný predpoklad pre analýzu a výklad tejto politiky bol neúspešný.

Charta 77

Z prvých 217 signatárov Charty 77 k 1. januáru 1977 bolo 156 bývalých komunistov, medzi ktorými sa nachádzajú aj mená osôb, výrazne skompromitovaných priamou alebo nepriamou účasťou na terore komunistov v päťdesiatych rokoch, ako napríklad: František Krígel, Ladislav Lis, Ľudmila Jankovcová, Gertruda Sekaninová-Čakrtová, Jíří Hájek, Oldřich Hromádka, Karel Šiktanc, Ludvík Vaculík, Pavel Kohout, Jarmila Taussigová, Jaroslav Šabata, Luděk Fachman a ďalší.

Zo spravodajskej analytiky previerok v KSČS v rokoch 1969-1970 vyplýva, že približne 800 funkcionárov KSČS bolo formou vylúčenia zo strany predisponovaných do tzv. zálohy, teda pre použitie v takých situáciách, aká vznikla napr. založením Charty 77 alebo 17. novembra 1989 a pre ďalšie situácie, ktoré boli projektované ako varianty.

Z tej istej spravodajskej analytiky vyplýva, že približne 1120 komunistov emigrovalo do zahraničia s poslaním pôsobiť v politickej opozícii a so spravodajským poslaním. Do tejto doby, doteraz bolo aktivizovaných iba asi 260 týchto osôb, ostatní ostávajú stále v zálohe. Časť z nich možno identifikovať podľa privilégií, ktorých sa im dostalo od vlád hostiteľských krajín ihneď po ich príchode do emigrácie: politický azyl dostávali ihneď a bez prieťahov, hneď potom si cez česko-slovenské konzuláty vybavili vystaňovateľské pasy a mnohí z nich bez komplikácií navštevovali Česko-Slovensko, dostali zamestnanie v exponovaných inštitúciách hostiteľských štátov, ich deti študovali na prominentných univerzitách a pod. Všetci významní komunisti dostávali ihneď profesúry na univerzitách (Goldstucker, Sviták, Pelikán) a významné politické funkcie. Pre spoluprácu na tejto opozičnej variante boli získané aj niektoré staršie inštitúcie - Rada slobodného Česko-Slovenska v USA, Česká akadémia pre vedy a umenia v USA, niektoré krajanské spolky a organizácie - a tiež niektoré osoby z pofebruárovej emigrácie, ako napr. Tigríd, najmä z okolia vysielaní Hlas Ameriky, Slobodná Európa a BBC.

Títo ľudia organizovali v zahraničí malé nátlakové skupiny (lobby), ktoré si postupne vytvárali kontakty na medzinárodné organizácie a vlády štátov, vytvárali situácie pre reagenciu oficiálnej politiky, zakladali vydavateľstvá a nakladateľstvá, nadácie, organizovali zber finančných prostriedkov atď. Patronáciu nad týmito skupinami mali vlády, diplomatické zbory a medzinárodné organizácie západných spojencov USA. Celá činnosť bola súčasne pod kontrolou (čiastočnou) KGB. V Česko-Slovensku KGB vybrala ľudí z vedenia ÚV KSČS, ktorí boli o cieľových zámeroch a niektorých akciách informovaní - **od r. 1987 to bolo 13. oddelenie ÚV KSČS**. Od roku 1987 bol koordináciou činností týchto skupín v zahraničí a Chartou 77 poverený Rudolf Hegenbart.

Finančné prostriedky pre činnosť Charty 77 a najmä pre súkromnú potrebu členov, predovšetkým vodcov Charty, zhromažďoval v Nadácii Charty 77 v Stockholme zať akademika Amošta Kolmanna - František Janouch. Tieto prostriedky pochádzali predovšetkým od židovských mecenášov z medzinárodného PEN-klubu, Rotary-klubu, Jewish Agency, Guggenheimovej nadácie v USA, B'nai B'rith, Masarykovej nadácie pri Masarykovom múzeu v Izraeli, židovských odborových zväzov najmä v USA a vo Švédsku atď. Nadácia Charty 77 založila 6 vlastných literárnych nadácií (Cena J. Seiferta, J. Lederera, F. Kriegla a ďal.), ich prostredníctvom udeľovala ceny za literatúru vybraným členom Charty za účelom ich popularizácie a propagácie. Z tých istých zdrojov boli vyplácané aj tzv. štipendiá. Nadácia Charty mala prostredníctvom slobodomurárskych lóží v Európe a v USA vplyv i na niektoré tradičné literárne nadácie, ktorých prostredníctvom dosahovala udeľovanie medzinárodných cien tým signatárom Charty 77, ktorí boli predestinovaní pre budúcnosť na politické funkcie (Havel, Dienstbier, Battěk, Němcova, Palouš, Uhl, Šabata a ďalší).

V období rokov 1980-1989 bolo prostredníctvom Nadácie Charty vyplatených cca 376.000,- US dolárov na činnosť Charty 77 v Česko-Slovensku a cca 1.341.000,- US dolárov pre osobnú potrebu vedúcich činiteľov Charty. V týchto čiastkach nie sú zahrnuté peniaze vyplatené za literárne a iné ceny. Na osobné kontá v zahraničí boli vedúcim osobnostiam Charty poukázané čiastky v úhrnnej hodnote cca 6.000.000,- US dolárov. Tieto osobné kontá sú spravované advokátskymi kancelármi v zahraničí, ktoré zastupujú jednotlivých funkcionárov Charty 77.

V januári 1990 dostal od FMV Janouch ako jeden z prvých registráciu a od februára 1990 sú finančné prostriedky distribuované pre Česko-Slovensko prostredníctvom tejto kancelárie. Prostredníctvom nej sú zároveň financované a odmeňované niektoré činnosti OF a jeho funkcionári.

Charta 77 bola od svojho založenia v roku 1977 koncipovaná ako slobodomurárska lóža. Funkcia hovorcu je prevzatá zo sionistickej organizácie. Aby nemohla byť ako ilegálna organizácia stíhaná podľa zákona, odosiela všetky svoje prehlásenia a stanoviská štátnym úradom. Vo svojom

vyhlásení z 1. januára 1977 konštatuje, že nechce škodiť komunistickému režimu, ale chce s ním viesť konštruktívny dialóg, čo korešponduje s komunistickým zameraním funkcionárov Charty a s dohodami, ktoré boli o jej vzniku a pôsobnosti uzatvorené. Reakcie, podnikané proti Charte 77 zo strany ÚV KSČS, mali za účel upozorňovať na Chartu a popularizovať ju v protikomunisticky zmýšľajúcej časti občianskej verejnosti. Hlavnú časť jej popularizácie prevzali vysielateľ Slobodná Európa, Hlas Ameriky a BBC London.

Približne od roku 1974 bola v Česko-Slovensku konštituovaná nová báza KGB, ktorá dnes zahŕňa asi 7 až 8 tisíc občanov ČSFR. Títo nie sú v žiadnych evidenciách ŠtB, KSČS, MZV, MV a iných. Jediným viditeľným výrazom tejto bázy je skupina prominentných reprezentantov Charty 77, ktorí dnes prevažne vykonávajú najvyššie štátne funkcie.

Po celý čas svojej existencie pôsobila Charta 77 so súhlasom a pod kontrolou štB a KGB. Napriek tomu, že materiály vydávané nepretržite vedúcim VONS Petrom Uhrom (tzv. Informácie o Charte 77) boli evidentne v zmysle zákona protištátne (minimálne podľa § 112 Trestného zákona - poškodzovanie záujmov republiky v cudzine), nebolo proti vydavateľom nikdy zakročené, ako to v každom inom prípade bez výnimky zodpovedalo praxi Štátnej bezpečnosti. Je mimo akúkoľvek pochybnosť, že keby činnosť Charty 77 nebola žiaduca, bola by takáto skupina ľudí zlikvidovaná v priebehu 24 hodín a nikto vo verejnosti by sa o jej činnosti ani nedozvedel, tak ako to bolo celkom bežné vo všetkých ostatných prípadoch ľudí a skupín zlikvidovaných za činnosť proti štátu alebo len pre svoje osobné postoje voči režimu. Charta však bez akéhokoľvek obmedzenia vydávala vyhlásenia, knihy, poskytovala interview Slobodnej Európe, Hlasu Ameriky, BBC; v posledných mesiacoch pred prevratom jej členovia dokonca cestovali do zahraničia ((Jiří Hájek, Dana Němcová a i.), kde viedli politické rokovania, rozhovory atď.

Vnútri Charty, VONS a ich ostatných odnoží pôsobila rozsiahla agentúra ŠtB. Na báze II. a IX. správy FMV to však bola činnosť viac-menej kontrolná (v rámci objektivej kontrarozvedky), nie riadiaca. Riadenie Charty 77 sa dialo veľmi komplikovaným spôsobom, ktorý dovoľoval jeho kontrolu zo strany USA. Hlavné riadiace funkcie pre Chartu 77 vykonávali osoby z bázy KGB. Hlavnou kontaktnou osobou bol vedúci 13. oddelenia ÚV KSČS R. Hegenbart, ktorý súčasne riadil protipatrenia FMV. Hegenbart bol priamo zaangažovaný na príprave prevratu od augusta 1988, na jeho realizácii 17. novembra 1989 a dodnes ako kontakt pôsobí prostredníctvom pík. ŠtB Vostárka (bývalý náčelník kancelárie federálneho ministra vnútra Vejnarja} a prostredníctvom pplk. Krásu na riadenie činnosti Koordináčného centra Občianskeho fóra. Ide o pôsobenie najmä v oblasti personálnej politiky (schvaľovanie osôb pre vládne funkcie, poslancov FZ, zahraničnú službu, iné politické strany atď.). Smer kontaktu je nasledovný: Ladislav Lis, Oldřich Hromádka, Zdeněk Jičínský, Jaroslav Šabata, Petr Kučera a kancelárie prezidenta republiky, najmä niektorí poradcovia.

Prijímanie členov (signatárov) Charty 77 sa skončilo dňom 17.11.1989, kedy ich počet dosiahol cca 1.900 občanov. Veľká väčšina z nich podpísala Chartu zo vzdoru proti režimu, bez toho, aby mala čo len najmenšie tušenie o charaktere a poslaní tejto tajuplnej organizácie.

Chartu 77 riadilo približne 70 až 85 ľudí, ktorých jadro tvorilo 42 hovorcov. Títo sa za čas jej jestvovania v úrade hovorcov vystriedali. Táto skupina osôb bola vytvorená niekoľkými rodinami, ktoré boli (a sú) medzi sebou pútané rodinnými, príbuzenskými a podobnými zväzkami (záujmové a finančné zväzky z toho nevynímajúc). Sú to predovšetkým tieto rodiny: Havlovci, Dienstbierovci, Šabatovci, Němcovi, Paloušovci, Hromádkovci, Rumlovci, Marvanovci, Šternovci a niekoľko ďalších. Všetky tieto rozvetvené rodiny sú komunisti alebo ich potomovia, slobodornurári a ich potomkovia a vplyvní Židia. V súčasne približne 180 členov týchto rodín, ich príbuzných a priateľov zaujalo pozície v najvyšších štátnych, diplomatických a hospodárskych funkciách v štáte.

Táto skupiny občanov Česko-Slovenska bola pre svoje dnešné poslanie schválená poverenými orgánmi Sovietskeho zväzu a Spojených štátov amerických (prostredníctvom ŠtB-KGB-CIA-MOSAD). Súhlas vyslovili aj niektoré medzinárodné organizácie.

Charta 77 nedosiahla v priebehu svojho 13-ročného pôsobenia žiadny politický vplyv, pretože to nebolo žiaduce. Príprava politických prevratov v Európe vrátane Česko-Slovenska bola zverená profesionálnym organizáciám, ktoré pre tento účel mali k dispozícii všetky potrebné prostriedky. Poslaním Charty 77 bolo sústredenie vhodných osôb, ktoré by po fingovaných prevratoch prevzatím moci zabezpečili kontinuitu s líniou svetového komunistického hnutia, ktorého súčasťou sú aj komunistické strany všetkých typov a všetkých možných taktických modifikácií politických programov. Ich hlavným poslaním je zakrytie tejto dlhodobej orientácie a v dôsledku toho **pôsobia pri likvidácii jednej fázy bolševizmu a síce stalinizmu**, to je fáza, obdobie, **kedy sa svetový**

bolševizmus v Rusku vymkol medzinárodnej kontrole.

Občasné odsudzovanie a väznenie členov Charty a ňou založených odnoží malo výchovný - disciplinárny význam. Väznení členovia Charty sa týmto spôsobom učili podriaďiť sa disciplíne, ak to okolnosti vyžadujú. Súčasne väznenie plnilo propagačný účel (aj keď len zadržanie na niekoľko hodín), lebo bolo popudom k obrovskej medzinárodnej propagačnej kampani, vedenej zahraničnými vysielачkami a neskôr i diplomatickým personálom štátov amerických spojencov. Česko-Slovensko sa týmto spôsobom zoznamovalo s ľuďmi, o ktorých by v novembri 1989 inak nebolo nič vedelo, prípadne by preň neboli prijateľní, ak by sa malo s nimi oboznámiť prostredníctvom informácií z ich najbližšieho okolia. **Organizovaná reklama a propagácia ich osôb upravila ich obrazy v legendy a urobila z nich hrdinov, mučeníkov, veľkých spisovateľov, mysliteľov, politikov a demokracii oddaných štátnikov. Pre tento účel boli zriadené najrôznejšie literárne ceny, udeľované čestné doktoráty na západných univerzitách a pod. V podstate je tento postup metódou hollywoodskej tvorby hviezd (stars), ktorá sa uplatňuje od počiatku 20. storočia - ktokoľvek môže byť populárny, kto je intenzívne po nejaký čas propagovaný všemocnou reklamou. Je to otázka účelu a nákladov, rozhodne nie otázkou kvality človeka.**

Agentúrnou činnosťou Štátnej bezpečnosti proti Charte 77 sa na FMV zaoberalo celkom asi 43 dôstojníkov ŠtB. Rozsah tejto činnosti nie je vyčerpaný len zoznamom akcií proti Charte a VONS, ale zahŕňa tiež činnosti oddelení ŠtB pre boj proti sionizmu, judaizmu, slobodomurárstvu, štátnemu židovskému múzeu (kontrarozviedna ochrana) a židovstvu. Z týchto útvarov, ktoré podliehali väčšinou priamo KGB (medzinárodná koordinácia), boli registrované zahraničné signály (dispozície) pre činnosť Charty. Súčasne bola registrovaná kooperácia s ostatnými disidentskými skupinami, menovito v Poľsku, NDR, Maďarsku a v ZSSR.

Každý z týchto dôstojníkov riadil agentúru vnútri Charty 77 v počte 5 až 7 TS (tajných spolupracovníkov). **Osobné charakteristiky vodcov Charty 77 (vrátane VONS a ostatných tzv. nezávislých iniciatív) sú vez výnimky veľmi nepriaznivé. Psychiatrické analytiky konštatujú y mnohých prípadoch osobnú rozvrátenosť, mravný úpadok, sexuálnu promiskuitu, v niektorých prípadoch aj drogy (vid'. Jirous a ďalší).**

Keď sa minister vnútra Sacher dostal vo februári a v marci 1990 do styku s niektorými materiálmi, týkajúcimi sa činnosti Charty a osobných charakteristík niektorých jej vodcov, vzniklo akútne nebezpečenstvo odhalenia spojenia medzi Chartou a vedením komunistického štátu. Prezident Havel nechal vládou vymenovať Jana Rumla za námestníka federálneho ministra vnútra. Po šiestich týždňoch jeho pôsobenia na FMV sa stratilo viac ako 15.000 OS (osobných zväzkov). Osobné materiály občanov, ktorí boli z akéhokoľvek dôvodu predmetom záujmu ŠtB. Prezident si súčasne vynútil odovzdanie niektorých osobných materiálov, ktoré boli z FMV odovzdané Charte (Uhl, Urban).

Je nanajvýš pravdepodobné, že najdôležitejšie materiály, týkajúce sa Charty a jej prominentov, boli z FMV odstránené ešte pred 17. novembrom 1989. Napríklad magnetofónové kazety s nahrávkami rokovaní hovorcov Charty, jej vedenia, rokovania s niektorými zahraničnými diplomatmi a p., ktoré vedenie Charty odovzdávalo štátnej bezpečnosti, zmizli. Záznamy o ich existencii v osobných materiáloch dôstojníkov ŠtB boli zrejme prehladnuté. Tiež boli odstránené osobné materiály vodcov Charty: V. Havla, I. Havla, J. Dienstbiera, Z. Dienstbierovej, P. Uhla, J. šabatú, A. šabatovej, L. Hejdánka, V. Bendu, J. Gruntoráda. M. Patouša. R. Patouša, J. Kantúrka, E. Kantúrkovej, Vi. Chramostovej, M. Kubišovej, Z. Jičínskeho, M. Motejla, Dr. Danisza, Z. Rychetského, P. Pitharta, J. Urbana, P. Kučeru, J. Hájka, M. Hájka, A. Marvanovej, P. Šustrovej, J. Rumla, R. Stránskeho, W. Komárka, M. Zemana, V. Klauza a ďalších.

Ďalej boli odstránené všetky materiály z novembra 1989 z rokovaní tzv. rozhodujúcich politických síl o prevzatí moci v krajine. Rovnako boli odstránené objektové zväzky "Obrody" (Klub reformných komunistov z roku 1968 - politicky najvýznamnejšia zložka Charty 77 a v súčasnosti Občianskeho fóra. Ďalej zmizli objektové zväzky spravodajských agentúr v zahraničí o objektoch politickej opozície v zahraničí: Pelikánove "Listy", Tigridovo nakladateľstvo "Svedectvo", Škvoreckého nakladateľstvo v Toronte, objektové zväzky "Rady slobodného Československa", nakladateľstva A. J. Liehma a ďalšie. Takisto boli odstránené objektové zväzky schwarzenberského paláca vo Viedni.

Existuje veľmi veľa ďalších dôkazov o expozitúre Charty a jej spojení s konšpiratívnou komunistickou mocou. Väčšina z nich však nie je vhodná na uverejnenie pre riziká s tým spojené. Rozsah ostatných by zďaleka prekročil rámec tejto správy.

Prevrat 17.11.1989

Správa Komisie FZ pre vyšetrovanie udalostí 17. novembra bola vyhlásená za utajenú a nebola zverejnená. Dôsledky vyšetrovania sa premietli do odsúdenia niekoľkých bezvýznamných policajtov na niekoľkomesačné alebo podmienené tresty. Vyšetrovanie bolo zamerané len na násilnosti na Národnej triede, bolo zmanipulované a zámerne sa vyhýbalo vyšetrovaniu politického pozadia prevratu. Podobný osud postihol Nezávislú vyšetrovaciu skupinu študentov, ktorá vznikla ako reakcia na evidentné manipulovanie vyšetrovacej komisie Federálneho zhromaždenia.

V dôsledku takéhoto stavu vecí sa rýchlo a všeobecne rozšírili pochybnosti o slaboduchej legende zamatovej revolúcie, ako ju doposiaľ hlása prezident a vláda Charty 77. Rovnako prezident nedodrжал svoj sľub, ktorý dal národu verejne, že budú zverejnené všetky záznamy o rokovaní s Adamcovou vládou a následné rokovania tzv. rozhodujúcich politických síl. Dodnes nie je jasné, na koho sa tento názov vzťahuje.

S odstupom 9-tich mesiacov (písané v auguste 1990 - pozn. prekl.) sa však stalo zrejším, že masakra na Národnej triede bola vopred pripravená a že bola koncipovaná ako signál pre začatie prevratu. Po ňom bola iniciatíva okamžite odovzdaná Charte 77 - to dokazuje, že v prípravných fázach existovala spolupráca (okrem mnohých ďalších dôkazov). Charta prevzala iniciatívu rozšírením oznámenia slečny Drážskej o smrti študenta, ktoré sa ukázalo dezinformáciou. Tento kritický bod spojenia Charty 77 a zasvätenej časti ÚV KSČS nebol doposiaľ objasnený a tvorí jedno z ústredných politických tajomstiev.

Keď boli tieto pochybnosti občanov spoľahlivo zaregistrované, natočila BBC reláciu o udalostiach 17. novembra 1989, v ktorej je legenda skorigovaná a vyúsťuje do tvrdenia, že to bol nepodarený vnútrostranícky prevrat, ktorý mal za cieľ len odstrániť Jakešovo vedenie, ale ktorý sa komunistom vymkol z rúk. Na základe tejto predikcie vystúpil jeden z popredných mužov Charty Jirí Ruml s požiadavkou, aby vyšetrovanie 17. novembra bolo obnovené. Nebezpečenstvo, ktoré v sebe takáto požiadavka skrýva, spočíva v tom, že komisia bude opäť zostavená z ľudí Charty 77, ktorí budú dokazovať tvrdenie BBC, ktoré je pokladané za prijateľnú politickú verziu, korigujúcu nezmyselnú bájku o zamatovej revolúcii. Rovnakým cieľom však bude zakrytie akéhokoľvek spojenia Charty s komunistami a kontinuity. Chartistickej vlády s vládou komunistickou. Charta stále vyhovuje, aby bola považovaná za niečo iné, než čím v skutočnosti je. Je nepochybné, že keby bola zverejnená pravda, Havel a jeho vláda Charty 77 by musela padnúť. To je však neprijateľné pre zahraničných sponzorov, ktorí Chartu vypracovávali 13 rokov a nemajú za ňu prijateľnú náhradu, s ktorou by mohli súhlasiť aj Rusi. Vláda Havlovej Charty musí byť teda udržaná aj pre budúcnosť.

Z vykonanej analýzy možno vybrať skutočnosti, ktoré chronologicky zoradené poskytujú nasledujúci sled udalostí: Poradca prezidenta USA John Vwhitehead na jeseň 1988 za svojej 12-dňovej cesty po krajinách Východnej Európy konštatoval, že politická situácia je priaznivá pre započatie príprav k prevratom. Pre Česko-Slovensko (Chartu 77) to znamenalo pokyn k vystúpeniu z ilegality a jej členovia postupne založili celý rad skupín, nazývaných nezávislými iniciatívami: SPUSA (Spoločnosť priateľov USA), HOS (Hnutie za občiansku slobodu), DI (Demokratická iniciatíva), Obroda (Zväz bývalých komunistov r. 1968) atď. Všetky tieto skupiny pracovali pod vedením Charty 77. Toto malo za cieľ vyvolať dojem kvantitatívneho rozšírenia opozície proti vláde. Aj keď to bol dojem iba optický, bol potrebný pre zahraničnú propagandu.

Politicky nosnou bola len Obroda. V Ústrednom výbore KSČS bola vytvorená skupina Urbánek - Mohorita, ktorú Hegenbart poveril rokovaním s Obrodou. Účelom bola spolupráca na skompromitovaní Jakeša a jeho odchod z vlády. Prostredníctvom Hegenbarta túto činnosť riadila KGB. V súvislosti s tým bol nakrútený film z Jakešovho kompromitujúceho vystúpenia v Západočskom kraji, KGB rozmnožila videokazety a v zahraničí sa predávali po 20,- DM za kus. Súčasne Hegenbart postupne odizolovával Jakeša, nezasveteného do udalostí, aby bol v prípade začiatku operácií eliminovaný nežiaduci zásah. Hegenbart bol tiež rozhodujúcim mužom, ktorý v júli a auguste 1989 riadil stanovisko ÚV KSČ a vlády k exodu východných Nemcov cez západonemecké veľvyslanectvo. V rámci spolupráce Hegenbart-Obroda vycestoval tiež Jirí Hájek tesne pred prevratom do Rakúska prerokovať niektoré podrobnosti, súvisiace s dátumom a technikou prevratu.

Deň 17. november bol zvolený ako najvhodnejší vzhľadom k tomu, že je medzinárodným sviatkom študentstva a zaručuje teda medzinárodnú odozvu. Zároveň to bol posledný termín s ašpiráciou na medzinárodnú odozvu pred schôdzkou Gorbačov-8ush na Malte, kde mal byť prerokovaný ďalší postup veľmocí pri riadení zjednocovania Nemecka, čo predpokladalo politickú zmenu aj v Česko-

Slovensku.

Zo správy zverejnenej Nezávislou vyšetrovacou skupinou študentov je dostatočne známe, ako bolo zmanipulované rokovanie Pražskej vysokoškolskej rady za účasti Vasila Mohoritu k príprave manifestácie. Ku skutočnostiam, ktoré sú už verejne známe o priebehu masakry na Národnej triede, možno pripojiť nasledovné:

- a) Približne 2 hodiny pred príchodom sprievodu na Národnú triedu bola zastavená premávka električiek v oboch smeroch. Dopravný podnik teda musel dostať takýto príkaz už asi 3 hodiny predtým. Súčasne bola Národná trieda vyprataná (ľudoprázdna).
- b) Pohotovostné oddiely ZNB boli v pohotovosti v Mikulandskej a v Konviktskej ulici 3 hodiny pred príchodom sprievodu na Národnú triedu.
- c) Asi hodinu pred príchodom sprievodu boli uzamknuté všetky vchodové dvere domov od Perštýna až po Národné divadlo.
- d) Zásahová čata URNA (Útvary rýchleho nasadenia), ktorá bola v 3. pohotovostnom slede (jej členovia boli doma, ale museli byť k dispozícii na telefóne), dostala o 10.30 hod. telefonický rozkaz k okamžitému nástupu na útvar, teda 8 hodín pred nasadením a asi 4 hodiny pred začiatkom manifestácie na Vyšehrade. Po príchode k útvaru im bola nariadená pohotovosť. Keď čata nastúpila v maskovaných uniformách a maskovaných čiapkach, bol im vydaný rozkaz k nasadeniu červených baretov, ktoré sú súčasťou vychádzkovej uniformy. O 11.30 bola čata prevezená autobusom do Bartolomejskej ulice na sústredenie. Od 13.45 prebiehala ich inštrukcia tromi dôstojníkmi ŠtB v civile o ich zákroku pri Národnom divadle. Bolo to teda v čase, keď manifestácia začínala vo vzdialenosti asi 3 km odtiaľ. Zásahovej čate bol na zväčšenom obraze podrobne vysvetlený uzáver pri Národnom divadle, vrátane nasadenia automobilov so zábranami. Čata bola inštruovaná, že dôstojníci ŠtB im budú ukazovať vytipované osoby v sprievode, ktoré sú príslušníci povinní vytiahnuť a zadržať.

URNA sú cvičené pre bleskovú akciu a nie pre poriadkovú policajnú službu. Pík. Bečvář, ktorý vydal rozkaz k ich nasadeniu, musel vedieť, ako táto zložka bude reagovať. Musel tiež vedieť, že jej nasadenie je neadekvátne, pretože podľa zákona a vnútorných predpisov FMV je URNA nasadzovaná len pri bezprostrednom ohrození životov, pri organizovanom a ozbrojenom odpore. Nič takéto sa na Národnej triede nedalo očakávať. Pík. Bečvář bol do funkcie dosadený práve Hegenbartom a je pravdepodobné, že protipredpisový rozkaz k nasadeniu URNA nevydal z vlastného rozhodnutia. Tu niekde môžu spočívať príčiny, prečo sa zastrelil (Ak sa pravdaže zastrelil sám - pozn. prekl.). e) V odpoľudňajších hodinách 17.11.1989 opustilo Prahu celé vedenie Charty 77 vrátane rodín. V Prahe ostali len Uhl, Benda a Nemcova. Očividne jestvovalo isté nebezpečenstvo ich pozatýkania v prípade, že by sa Hegenbartovi nepodarilo ihneď paralyzovať akcie a rozhodnutia väčšiny vedúcich činiteľov ÚV KSČS a FMV, ktorí neboli do charakteru operácií zasvätení. Chartisti sa však všetci vrátili už v sobotu odpoľudnia naspäť do Prahy. V tom čase a v priebehu nedele sa Hegenbartovi podarilo definitívne odstrániť nebezpečenstvo zákroku ľudových milícií, ktoré Jakeš zmobilizoval.

Cieľom operácie nebolo iba odstránenie Jakeša, ale ústup komunistov do vopred pripravených pozícií, ktorých dislokácia a krytie bolo predmetom dohovorov s Obrodou od januára 1989. Od toho istého času (po zatknutí V. Havla) boli Hegenbartom zmobilizovaní herci, speváci atď. k podpisovým akciám za jeho prepustenie. Všetci iniciátori boli komunisti.

Zo zoznamu študentov, ktorí pripravili manifestáciu a neskôr sa chopili organizovania študentstva, vyplýva, že ide výlučne o deti prominentných rodičov. 86 % týchto študentov malo rodičov vo vysokých funkciách v KSČS, FMV, diplomatických službách, v kategórii generálnych riaditeľov a vysokoškolských profesorov ap. Rovnako existujú dôkazy o tom, že už od júna 1989 boli vypracovávané heslá ako: "Nie sme ako oni", "Nechceme násilie", atď. Formy ich uplatňovania pri demonštráciách boli vypracované tak, aby nedošlo k fyzickému napádaniu komunistov - to bola jedna z podmienok dohody o odovzdaní moci a záruky za ňu prevzali sami komunisti prostredníctvom študentov a Občianskeho fóra.

Občianske fórum

Koncepcia Občianskeho fóra bola dohodnutá asi pol roka pred prevratom a schválená Hegenbartorn. Na jeho vyhlásenie Havlom v Realistickom divadle zväžali poverení dôstojníci Štátnej bezpečnosti svojimi súkromnými autami všetkých hlavných predstaviteľov Charty 77. Uvoľnenie divadiel fingovaním protestných štrajkov organizovala ŠtB prostredníctvom svojich agentov medzi hercami a v ZO KSČS v divadlách.

Vedením OF boli poverení výhradne kmeňoví členovia Charty 77. Kvalifikovaný spravodajský odhad predpokladá, že pre nasadenie v OF bolo uvoľnených približne 1100 ľudí z novej bázy KGB. Agentúra ŠtB bola nasadená celá (z Charty 77), aj keď následne došlo k celému radu prezradení, z ktorých však niektoré boli účelové (Danisz a i.)

Občianske fórum si zachovalo horizontálnu organizáciu Charty, pretože tá najlepšie vyhovovala možnostiam prienikov (politických, spravodajských, finančných, kontrolných) a potrebám infiltrácie všetkých ostatných politických strán, klubov, organizácií a spolkov, vznikajúcich vo väzbe na OF, teda v podstate na početne multiplikovanú Chartu 77.

Najsilnejšiu pozíciu v OF si udržiava Obroda, ktorá je stále jeho rozhodujúcou zložkou. Zabezpečuje kooperáciu s KSČS a koordináciu v oblasti personálnej politiky vo vláde, diplomatickom zbore, Federálnom zhromaždení, oboch národných radách, republikových vládach a vo sfére komunálnej (O. Černík). Všetky rozhodujúce miesta v oblasti verejnej moci, v rozhlase, televízii, tlači, priemyslových podnikoch, školstve, zdravotníctve, na súdoch, prokuratúrach a ďalšie, sú obsadzované komunistami (takzvanými bývalými).

Preto je východiskovým bodom histórie a politiky rok 1968. Je predstavovaný ako prvotný počiatok dnešnej demokratickej politiky a jeho aktéri sú tak predurčení k prevzatiu všetkej moci. Tento politický akt, podporovaný Západom, má rehabilitovať hromadné nasadenie tzv. bývalých komunistov. Je to schéma, ktorá je uplatňovaná vo všetkých komunistických štátoch Európy. V Česko-Slovensku je však najzreteľnejšia vzhľadom na počet komunistov vylúčených v roku 1968 z KSČS - ich značný počet si nevynucuje premenovanie KSČS, ani zmenu programu, pretože táto organizácia má ako svoj verejný variant Občianske fórum.

Po 17. novembri sa k zakladateľom a prevádzkovateľom OF pripojili zamestnanci Prognostického ústavu ČSAV, z ktorých mnohí zaujali najdôležitejšie funkcie v národnom hospodárstve. Poverenie tohto ústavu vyplýva z faktu, že terajšiu hospodársku reformu spracovával už od roku 1987, kedy si vláda objednala na popud Moskvy tzv. "Prognózu rozvoja národného hospodárstva ČSSR". Časť nákladov na jej vypracovanie bola refundovaná Radou vzájomnej hospodárskej pomoci (rovnako postupovali ostatné komunistické vlády v Európe). Táto štúdia nebola prognózou, ale variantom súčasnej reformy, pri ktorej bola paralelne vypracovaná a v zahraničí odsúhlasená koncepcia hospodárskej činnosti po prevrate. V rámci prác na tejto štúdii vycestovalo na stáže asi 40 pracovníkov, ktorí konali konzultácie s bankami, priemyslovými koncernami a poradenskými službami v USA, Francúzsku, Nemeckej spolkovej republike, Veľkej Británii a v Taliansku. Po dokončení a odovzdaní štúdie navrhoval minister vnútra Kincl expertov zatknúť a odsúdiť pre ich styky v zahraničí, ktoré sa vymykali medziam ich študijného poslania. Hegenbart jeho úsilie zastavil a po prevrate sa z ústavu do vedenia štátu dostali: Komárek, Klaus, Dlouhý, Zeman, Klímová a i.

V rámci dohôd o kontinuite moci komunistickej oligarchie bola činnosť OF od počiatku až do volieb vedená k likvidácii akejkoľvek potencionalnej opozície, ktorá by mohla prípadne vzniknúť. OF bolo pod kontrolou komunistov rovnako ako samotná KSČS a ostatné klasické politické strany. Bolo však nevyhnutné zabrániť vzniku akejkoľvek nezávislej organizácie, ktorá by túto hegemoniu mohla skôr či neskôr ohroziť. Preto bolo v období februára až marca 1990 rozbité študentské hnutie a vyradené z akejkoľvek politickej konkurencie, takže ostalo celkom pasívnym. Keď sa pred voľbami ukázalo relatívne nebezpečenstvo zo strany KDU, boli jeho volebné šance zlikvidované akciou proti Bartončíkovi, v ktorej sa osobne angažoval V. Havel nielen výrokmi a rozhovorom s Bartončíkom, ale predovšetkým tým, že vzal pod svoju osobnú ochranu Jana Rumla, ktorý útok viedol. Ihneď po voľbách bola torpédovaná ČS strana socialistická akciou "Melantrich", v ktorej sa takisto osobne angažoval Havel zaslaním listu o slobode slova. Vzápätí na to bola roztrhnutá Republikánska strana, očakáva sa deštrukcia Lidovej strany. Tým OF plne ovládlo vnútropolitickú situáciu a rozvrátilo akúkoľvek opozíciu. Akcie boli realizované úplne profesionálne a spôsob ich vedenia vylučuje, že by ich autormi mohli byť diletanti z Občianskeho fóra. Okrem toho forma ich uskutočnenia predpokladá dokonalú a disciplinovanú organizáciu s federálnym rozmerom.

Dôkazom jej existencie je aj voľba Vasila Mohoritu za podpredsedu FZ naprostou väčšinou hlasov, hoci KSČS má len 14 % mandátov vo FZ. Podobných dôkazov o dokonalo fungujúcej kooperácii medzi KSČS a tzv. opozičnými skupinami a organizáciami (niekedy výslovne protikomunistickými) existuje celý rad.

Približne od marca 1990, kedy sa v KC OF začal prejavovať vplyv mimopražských Občianskych fór, ktorý nekorešpondoval s cieľmi chartistov, začalo dochádzať k značnej názorovej diferenciacii, ktorá pokračuje a nadobúda na ostrosti. OF politicky neprežije svoje volebné víťazstvo. Príznyky toho sa prejavili už pri zostavovaní federálnej vlády, ktorá bola v základných ministerstvách zostavená Havlom už 3 týždne pred voľbami. Po akcii "Bartončík" sa v jej dôsledku prejavil strach mnohých funkcionárov a zostavenie vlády sa pretiahlo o 10 dní dlhšie než prezident predpokladal.

Ak bude názorová diferenciacia pokračovať, nie je isté, že vláda dostane vždy požadovanú väčšinu hlasov pre svoje návrhy vo FZ. Tento fakt vytvára predpoklad pre parlamentnú krízu, najmä pri hlasovaní o zákonoch, ktorých prijatie si vyžaduje dvojtretinovú väčšinu hlasov (napr. všetky tri ústavy). Nezvládnutie takejto situácie by si mohlo vynútiť vypísanie nových, mimoriadnych parlamentných volieb, v ktorých by OF nezískalo už takú výraznú väčšinu. Rozptýlenie hlasov pre ostatné strany by vytvorilo situáciu, v ktorej by žiadna strana nedominovala tak výrazne, aby bola schopná zostaviť novú vládu, ktorá by mala nádej v takto roztrieštenom FZ presadiť akýkoľvek zákon či opatrenie. Potom by museli nasledovať autoritatívne opatrenia prezidenta. Tie by mohli mať reálnu nádej na úspech len v tom prípade, keby mal v danom období ešte takú popularitu ako teraz, čo je nepravdepodobné. Nasledovala by celospoločenská kríza a politický pat.

Podobné situácie sa prejavujú s rôznym fázovým posunom vo všetkých bývalých komunistických štátoch Európy a ich intenzita bude vzrastať s pokračujúcou hospodárskou a sociálnou devastáciou. Nemožno vylúčiť, že vytvorenie podmienok pre vnútropolitický pat vo všetkých štátoch Východnej Európy je cieľom radiacich veľmocí, pretože by viedol k silným sociálnym nepokojom, možno povstaniam, ktoré by boli zjednotenej Európe na Západe vhodnou zámienkou k vojenskému obsadeniu v záujme mieru v Európe a k nadiktovaniu východoeurópskej konfederácie, riadenej Západnou Európou, Spojenými Štátmi a Sovietskym zväzom.

Reálnosť takejto variantu politického a hospodárskeho vývoja sa objavuje v spôsoboch zamýšľaného konštituovania OF v priebehu nasledujúcich dvoch rokov ako jedinej autoritatívnej organizácie v štáte. Jedným z prejavov tejto snahy je vytváranie prezidentskej vlády. Súvislosti s ostatnou Európou sú naznačené expozitúrou prezidentových poradcov zo zahraničia, ktorí ho riadia. (Schwarzenberg, Šik, obidvaja Pelikáni, Fischl, Kohout, Povolný atď.)

II. Zjednotenie Európy

Jedným z najvýznamnejších atribútov politiky Václava Havla je úsilie smerujúce k podpore zjednocovacej politiky v Európe. Muž, ktorý nerozumie politike jedného malého štátu, sa stal vykladačom koncepcie politiky kontinentu.

Zjednotenie Európy nie je a nemôže byť záležitosťou mechanickou, pretože všetky takéto pokusy z minulosti sa skončili neúspechom a katastrofami. Európska kríza v súčasnosti, po dvoch svetových vojnách a 45 rokov trvajúcej rusko-americkej okupácii, je v podstate psychického charakteru. Obidvom svetovým vojnám sa pravdepodobne nebolo možné vyhnúť, avšak štátnické vedenia mohli zabrániť tomu, aby sa ciele vojen utopili v paroxyzme mäs a v manipulácii neeurópskych manažérov.

Politická demokracia sa 72 rokov ukazovala neschopná zvládnuť svoje politické problémy a štátne úlohy. Preto by už teraz demokracia nemala byť posudzovaná aprioristicky alebo ideovo, ak nie je opodstatnená schopnosťou európskych vodcov. Je nanajvýš pravdepodobné, že za niekoľko desaťročí sa bude v Európe vládnuť podľa zásad celkom odlišných od parlamentnej demokracie a tento fakt by už dnes nemal byť púšťaný zo zreteľa a ignorovaný (prirodzene, že alternatívou nie je mienená diktatúra v žiadnej podobe).

Z geopolitického hľadiska bude mať základný vplyv na utváranie Európy vystúpenie Ruska z jej rámca a jeho participácia s USA na ovplyvňovaní pomerov na kontinente. Z toho hľadiska sú Havlove výroky o mieri a morálke nekonzekventné.

Dvetisícročné dedičstvo Európy je teraz ohrozované z jednej strany vášňami davov manipulovaných neeurópskymi záujmami a z druhej strany ľudskou leňošskou, spotrebiteľskou mentalitou a zbabelosťou, vyhýbajúcou sa vypätiu síl a obetiam pre dokonanie diela zvrchovanej, nezávislej Európy. Česko-Slovenská účasť na koncipovaní európskeho zjednocovania by si mala byť vedomá okrem iného tiež toho, že každé neúmerné oslabenie vojenskej sily Európy poskytne mimoriadnu prémii politike násilia. Európa nesmie ostať bezmocná proti nebezpečenstvu zvonku. Cieľom politiky svetového mieru nemôže byť púhe konsolidovanie štátneho systému mierovými zmluvami alebo akoukoľvek vojenskou kontrolou, vykonávanou neeurópskymi veľmocami. Je nevyhnutné nahradiť statický mierový program dynamickým. Revízia súčasnej koncepcie prostého pacifistického chápania mieru je vykonateľná len za predpokladu reálnej politickej organizácie Európy. Otázka bezpečnosti súvisí bezprostredne s vládny problémom Európy a je to problém aktuálny. Účasť Česko-Slovenska na jeho riešení je okrem iného tiež otázkou vlastnej odvahy k priznaniu sa k neznalosti svojich politických dejín, 72 rokov sústavne skresľovaných legendami.

Česko-Slovensko a Európa

Pred vypuknutím 1. svetovej vojny boli Spojené štáty Európe dlžné 30 miliónov dolárov. Keď sa v roku 1918 vojna skončila, Európa bola dlžná Spojeným štátom 10,5 milióna dolárov vo vtedajšej hodnote. Americký prienik na európsky kontinent bol súčasne počiatkom snáh o zjednotenie a pacifikáciu Európy. Cieľom 1. svetovej vojny bolo rozbitie veľkých mocenských štátov a zničenie ich vplyvu v Európe: Rakúsko-Uhorska, Nemecka, Ruska a Turecka. V týchto štátoch vládli dedičný monarchovia, ktorí boli súčasne hlavnými oporami náboženských ideí a cirkví. Ich likvidácia bola základnou podmienkou k nástupu amerického medzinárodného kapitálu a jeho politickej projekcie: internacionalizácie, bolševizácie a odstránenie veľmocenského postavenia Európy (kolónie v zámorí) vo svete a jej podriadenie kozmopolitným neeurópskym cieľom.

Za týmto účelom bola programovo aplikovaná idea ateizmu, a idea národnostná. Súčasne tak bola prakticky zlikvidovaná hospodárska a politická moc aristokracie (prevažne kresťanskej) a cirkví.

V dejinách Európy od pádu Ríma až do čias osvietenstva a do francúzskej revolúcie prevládala idea náboženská, ktorá mala ohromnú moc a vplyv na osud Európy. Po francúzskej revolúcii však vznikla národnostná idea, ktorá mala rozbiť mocné štátne útvary, rozkúskovať Európu, zničiť moc šľachty a cirkví. Pred francúzskou revolúciou národnostná idea nejestvovala, národy jej neprikladali žiadny význam. O osude národov rozhodovali panovnícke sobášne, dedičské nároky dynastií, vojnové víťazstvá či porážky. Napoleon Bonaparte nakladal celkom ľubovoľne s územím jednotlivých národov a vyvolal v Európe národnostné myšlienky. Európske náboženské myslenie bolo rozvrátené ideami prirodzených ľudských práv, slobody, ľudskej a občianskej rovnosti a národnostná idea sa tak stala jedným z ďalších prostriedkov postupnej pacifikácie Európy.

Filozofický základ poskytol národnostnej idei v Nemecku Herder a od tej chvíle sa jej dostávalo všeobecnej podpory a propagácie, ktorej následkom bolo rýchle prenikanie tejto idey do všetkých európskych krajín bez ohľadu na ich historické hranice, záujmy dynastií, plány štátnikov, diplomatov a cirkví. Svojím poslaním to bola idea revolučná od samého začiatku - likvidácia jestvujúceho politického a mocenského stavu. V propagačnom tvare sa usilovala táto idea o pretvorenie Európy na takých základoch, aby každému národu, hoci nepočetnému, sa dostalo samostatnosti. Súbežne s národnostnou ideou bola naprosto účelovo a programovo použitá idea liberalizmu, po ktorej potom nasledovali ideály demokracie a socializmu. Všetky tieto idey smerovali k deštrukcii európskeho myslenia.

Význam, ktorý národnostnej idei pripisoval americký prezident Wilson, vyjadril na konci svojho prejavu z 8. januára 1918, keď povedal: "Je to zásada spravodlivosti pre všetky národy a kmene a ich právo - žiť napospol v rovnakých podmienkach slobody a bezpečnosti, či sú silné alebo slabé,"

Na základe mierovej zmluvy - 1919 a 1920 vznikla ČSR, bolo osamostatnené Poľsko, utvorené kráľovstvo S.H.S. (dnešná Juhoslávia), k Dánsku bola pripojená severná polovica Schleswicka, Francúzsku bolo vrátené Alsasko-Lotrinsko, k Rumunsku pripojená Bessarábia, Sedmohradsko a časť Banátu, k Taliansku pričlenené Tiroly, Terst atď. Predtým boli vytvorené ako samostatné štáty Fínsko, Estónsko, Lotyšsko a Litva. Toto rozdelenie bolo v Európe vykonané s odvolaním sa na národnostnú ideu, avšak dôvodom k nemu boli mocenské záujmy a zámery s Európou, predovšetkým zo strany USA. Navzdory tomu vyhlásil Wilson 11. februára 1918 v americkom kongrese: "Národy a krajiny už nesmú byť ďalej odovzdávané z nadvlády do nadvlády ako dajaký tovar alebo kocky v hre. Určite vymedzené požiadavky národností musia byť v medziach možností uspokojené, aby nebol pokoj Európy a celého sveta rušený."

Keď sa vzápätí ukázalo, že toto rozdelenie Európy bolo predohrou k bolševickým revolúciám, ktoré mali Európu opäť zjednotiť, tentoraz v bolševickú internacionálnu mocnosť pod vládou komunistického Ruska, vystúpila propaganda národnostnej idey s výkladom, že princípy slobody a sebaurčenia národov nemožno plne uskutočniť do všetkých dôsledkov, jednak vzhľadom na premiešanosť národov, zväčšujúcu sa smerom na východ, jednak vzhľadom na nutnosť rešpektovať zemepisné a hospodárske podmienky. Ich nerešpektovanie by malo za následok neživotaschopnosť nových národných štátov, čím sa zdôrazňovala nevyhnutnosť podriadenia jedných národov druhým - teda rehabilitácia stavu, ktorý v Európe existoval už pred jej rozdrobením. Všetky štáty v Európe mali teda naďalej a znovu národnostné menšiny, často početne a inak významné, najmä keď tieto minority mali za sebou veľký a mocný štát národa, ktorého boli príslušníkmi. Národnostná idea sa pretvorila z vnútro politickej otázky závislosti štátov na otázku medzinárodnú, a tak bola manipulácia sústredená do právomoci medzinárodných spoločností (Spoločnosť národov, od roku 1945 OSN) a

stala sa prostriedkom medzinárodnej politickej manipulácie. Problémy, ktoré boli kedysi prehľadné v rámci veľkých štátov, stali sa absolútne neprehľadnými v rámci nenárodnostných, cudzích, medzinárodných inštitúcií.

Česko-Slovenský štát bez akéhokoľvek *raison d'être* bol experimentom umelo vytvoreného štátu na želanie víťaznej Veľkej štvorky. Nebol založený ani na princípe sebaurčenia, ani na princípe národnostnom - žilo v ňom 46,81 % Čechov a Slovákov, ostatné obyvateľstvo bolo iných národností. Tento štát bol vytvorený ako klin medzi Nemeckom a Rakúskom, čo bolo symbolicky vyjadrené štátnou vlajkou. Česko-Slovensko nebolo zriadené pre vojenskú alebo politickú silu, ale pre docielenie hospodárskeho úspechu, a preto dostalo hlavné prírodné zdroje a priemyslové bohatstvo starého Rakúska a bohatý diel prírodných zdrojov Uhorska, a preto rozmaznávané Francúzskom, Anglickom a Spojenými štátmi ako nástroj ich politického vplyvu v Európe, sa veľmi zakrátko stalo najviac prosperujúcou krajinou v Strednej Európe. Bolo schopné odvrátiť balkanizáciu Strednej Európy a záujem veľmocí sa k nemu upínal práve vzhľadom na to, čo sa od neho očakávalo v budúcnosti: Česko-Slovensko malo najväčšie možnosti a hrozilo mu najväčšie nebezpečenstvo. Obchodne a priemyslovo vyvinuté obyvateľstvo malo rozšíriť po Východnej Európe sieť obchodných tepien, ktoré by dali život vyčerpaným národom, politikou tesnej spolupráce malo uľahčiť utrpenie susedov a stať sa vedúcou silou v rozvoji Strednej Európy. Tieto zámery boli v súčasnom období len modifikované, ich podstata sa však nezmenila. T. G. Masaryk bol s týmto poslaním ČSR uzrozumený a isto nie je náhodné, že V. Havel bol v Izraeli vyhlásený za Masarykovho pokračovateľa.

Pomer Čechov a Slovákov bol v roku 1918 pre veľmoci celkom zanedbateľný a nezaujímavý. Ich hlavnou myšlienkou, ktorá viedla k rozhodnutiu mierovej konferencie pri zriaďovaní ČSR, bolo zriadiť vysoko vyvinutý sebestačný priemyslový štát bez ohľadu na zásadu národnostnú. Naopak, pri zriaďovaní Uhorska a Rakúska sa nehládalo na hospodárske potreby, ale na to, aby boli súkmeňovci pod jednou strechou - rozdiel bol v tom, že v prípade ČSR išlo o priateľov víťazov, v druhom prípade o ich nepriateľov.

Saint-Germainský mier, Wilsonových 14 bodov a Versailleský kongres dali vzniknúť novým štátnym útvarom, ktoré nemali regulujúci princíp tradície, zle odolávali bolševickej propagande a mali nepatrnú alebo žiadnu dejinnú závažnosť. Česko-Slovensko nemalo nikdy veľkú, mocnú šľachtu, ani vlastnú vplyvnú buržoáziu, a preto celé jeho politické dejiny sú poznamenané plebejstvom jeho politikov a obyvateľstva. Politický vplyv klasických veľmocí v Európe bol však anulovaný a začínali vznikať koncepcie na zjednocovanie Európy, ktoré z nej mali urobiť podriadený kontinent (Vanderlipov návrh na banku Spojených štátov Európskych, R. Coudenhove-Kalergiho Paneurópa, Briandov návrh európskej konfederácie, atď.). Európa mala byť zbavená kolónií, čo bolo predpokladom rozpútania okupačných úsilí v Ázii, Afrike a Latinskej Amerike zo strany kozmopolitnej finančnej moci. Hitlerova vzbura s nacistickým Nemeckom tieto zámery síce zdržala, ale súčasne uľahčila ich riešenie po porážke Nemecka, kedy nasledovalo nové prerozdelenie svetových mocenských pozícií a v Európe 45 rokov okupácie, po ktorej skončení sa dnes pristupuje k novej forme podriadenosti Európy.

Autori zjednocovacích koncepcií pre Európu - Rusi a Američania - sa usilujú o mechanické zjednotenie už viac ako 70 rokov vo svojom veľmocenskom záujme. Ukazuje sa však, že rýdzo politické riešenie problému reorganizácie Európy pod zorným uhlom politickej účelnosti, je nemožné. Každý pokus vybudovať nový kontinentálny, či dokonca svetový, medzinárodný poriadok so zreteľom len na ciele a záujmy svetových veľmocí, nemôže skončiť inak, ako chaosom. Imanentnou slabinou všetkých spolkov štátov bolo a bude nedostatok úzkeho a pevného právneho a mravného spojenia medzi organizáciou spolkovej moci a jednotlivými ľuďmi, zjednodušene nazývanými ľud. Napriek všetkej obrovskej finančnej a vojenskej moci zjednocovateľov Európy sú možnosti všetkých tvorcov veľkých, integrovaných politických systémov veľmi obmedzené. I keby sa formálne podarilo postaviť v zmysle logickej a právnej architektúry ladnú budovu právneho zjednotenia európskych národov, nepanoval by v nej duch dobrovoľného podriadenia a sebaobetovania, ten sociálno-charizmatičeský prvok bez ktorého aj štát sám sa stáva neoduševnelým a mechanickým Leviatanom. Právna a mocenská technika nemôže tento problém rozriešiť. Ani na začiatku 31. storočia by vláda zjednotenej Európy nemala komu panovať, pretože by nemala svojich vlastných poddaných.

Tradičné európske štáty - Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Rakúsko a i. sú si tohto problému vedomé. Neuvedomuje si to reprezentácia Česko-Slovenska. Nasadenie internacionálnych poradcov prezidenta, izolácia jeho kabinetu na Hrade, konštrukcia osobnej moci a autoritárske výkonné organizácie pod Hradom vzbudzujú prirodzenú nedôveru Európy, z ktorej vyplýva nebezpečenstvo

závažných rizík pre štát. Václav Havel sa stáva pre Európu neprijateľným preto, že na seba vzal úlohu hovorca cudzích, neeurópskych zjednocovacích koncepcií.

Absolútna väčšina Európanov pociťuje potrebu oslobodiť úsilie o duchovnú a kultúrnu solidaritu ľudstva od podivností pacifizmu, internacionalizmu a kozmopolitizmu, ktoré Európu vnútorne ničia a kazia a ktorých hlásateľom sa stal V. Havel. Duchovná jednota Európy stojí nad, ale i mimo politických bojov a nad i mimo fakt, že existujú vojny. Klásť požiadavku, že sa Európania musia vzdať svojho bojového ducha, že sa musia podriadiť pacifickému mieru v záujme sveta, aby bolo dosiahnuté duchovnej a kultúrnej beztvorosti, môže byť len axiómou nezmyselnej logiky, odporujúcej zmyslu európskych dejín. Ešte osudnejšou axiómou je vnucovaná domnienka, že je nevyhnutné vzdať sa silného a vyhraneného svojrázu národov a nahradiť ho bezfarebnou, jednotnou duchovnou jednotou Európy alebo zdanlivo jednotou politickou, vojenskou a hospodárskou, ako sa o to usiloval bolševický internacionalizmus a americký kozmopolitizmus posledných 45 rokov. Naopak - len Európa pozostávajúca zo silných, svojráznych a sebavedomých národných jednotiek s jasne vyhraneným charakterom môže prospieť vytvoreniu vysokej spoločnej duchovnosti, ktorá rovnako ako nebola zničená poslednými dvomi svetovými vojnami a takmer polstoročnou okupáciou, nebude zničená ani inými vojnami a okupáciami, ktorým možno bude ešte v budúcnosti Európa vystavená.

Vo svojej dlhej minulosti mohla Európa nesporne práve svojím mnohotvárnym zložením tak dlho udržať svetovládu, pričom hegemonia prechádzala pozvoľna z jedného národa na druhý tým, že každý národ podľa akejsi imanentnej postupnosti preberal vedenie. Táto mnohotvárnosť dala európskemu duchu mohutný prínos myšlienok, tradícií, novú duchovnú silu. Mocná sila Európy tkvie v tom, že mala vždy národy, vyznačujúce sa väčšou skúsenosťou, väčšou zrelosťou - a vedľa toho mladšie a vitálnejšie národy. Postupnosť týchto národov v preberaní vedúceho mocenského postavenia stála Európu mnoho krvi, ale práve tou silnela veľká európska civilizácia.

Nie je dôvod predpokladať, že budúcnosť sa bude príliš líšiť od minulosti, ak ovšem Európa nesmeruje ku svojej skaze. A ak si česko-slovenský prezident a vláda neuvedomia tieto skutočnosti včas, riskujú, že imanentný vývoj Európy raz Česko-Slovensko zmetie.

Medzinárodné súvislosti zjednotenia

Antagonizmus socializmu a kapitalizmu - ZSSR a USA - splnil svoj účel tým, že rozdelil svet, exploatoval nesmierne územia a množstvá ľudí a odstránil heterogénnosť z počiatku 20. storočia. Teraz je ako nepotrebný odvolávaný..

Celkom neočakávane, na vrchole svojej vojenskej a politickej sily urobila druhá najväčšia veľmoc sveta obrat a bez vyzvania, bez jediného výstrelu kapitulovala. Podobný jav nemá v doterajších dejinách politiky obdobu. Komunisti sa ospravedlnili za genocídu, osemdesiat miliónov mŕtvych vyhlásili za obeť niektorých nedostatkov, pristúpili na pakt o ľudských právach, vyhlásili sa za osvedčených demokratov, sem-tam sa premenovali, prisahali na mier a humanitu a - zostali pri moci všade tam, kde sa jej zdanlivo vzdali. Hlásatelia ľudskosti na Západe to prijali s nadšením a s jasotom. Tajné služby ZSSR a USA, ktoré 45 povojnových rokov zásobovali celý svet históriami o svojom nezmieriteľnom nepriateľstve, si vymieňajú delegácie svojich usmievaných vodcov a riaditeľov, ktoré sa striedavo schádzajú v sídlach KGB v Moskve a CIA v Longley a tlačové agentúry s nadšením komentujú porozumenie a priateľstvo, v akom je vedené ich rokovanie.

Zmanipulované a zvonku riadené obyvateľstvo Európy so zdesením sleduje nepochopiteľné zjednotenie Nemecka, vládu premenovaných komunistov v strede i na východe kontinentu, kladie otázky za všetko, čo charakterizuje boj o moc v Rusku, udivene sleduje rýchlosť a ľahkosť premien, ktorá im nedovoľuje pochopiť a vysvetliť si, čo sa okolo nich deje. Príčiny týchto javov sú v podstate dve:

- potreba konsolidácie dobytých území v čase aplikácie antagonizmu socializmu a kapitalizmu, ktorá vyradila z hry svetovej politiky všetkých ostatných rivalov;
- vytvorenie politických predpokladov pre uskutočnenie vzniku Veľkého Izraela.

Konsolidačná snaha sa týka predovšetkým Európy a predpokladá sa jej zakončenie politickým, vojenským a hospodárskym zjednotením kontinentu. Tým bude Európa definitívne vyradená zo svetovej politiky ako samostatný nezávislý politický subjekt a stane sa zvonku riadeným prostriedkom hospodárskeho a politického pôsobenia USA.

Inštalácia celoeurópskej vlády predpokladá oslabenie doterajších vlád jestvujúcich štátov najmä v Západnej Európe. V rámci integrácie EHS budú vlády delegovať značnú časť svojich právomocí a suverenity najmä v oblasti vojenstva a zahraničnej politiky substituujúcim celoeurópskym úradom. Vojenskú a finančnú hegemoniu nad Západnou Európou si ponechajú USA. Prechodne bude použitá vhodná forma integrácie okupačných armád ZSSR - USA cez kooperáciu vojenských blokov, ktorá potom v rámci politického zjednocovania pojme malé národné armády jednotlivých štátov Európy.

V rámci ideí demokracie, mieru a humanitu bude Európa rozdrobená na malé, relatívne svojprávne národnostné menšiny, a tak budú rozvrátené aj dosiaľ veľké a mocné štáty: v Nemecku zosilnie význam krajinských vlád na úkor centrálnej vlády, ktorá potom veľkú časť svojej vojenskej a zahranično-politickej suverenity deleguje na celoeurópske orgány. Tým má byť Francúzsku, Anglicku a ostatným garantované, že Nemecko po svojom zjednutí nebude môcť uzurpovať politickú moc v Európe. Podobnou cestou budú v budúcnosti nasledovať i ostatné európske krajiny. Tým budú mať veľmoci garanciu, že žiadna z tradičných európskych krajín nebude môcť zmobilizovať Európu k samostatnosti. Celoeurópska vláda bude (tak ako OSN) vytvorená na princípoch kontinentálnej bezmocnosti a podriadená záujmom a kontrole USA, Ruska a OSN.

Mohutný hospodársky potenciál zjednotenej Európy bude smerovaný predovšetkým do oblastí, na ktorých bude mať záujem hegemonistická politika USA a jeho finančnou kontrolou bude zabránené hospodárskemu spojeniu s potencionálnymi partnermi, ktorí sú nežiaduci - Čína, Japonsko, India a arabské štáty. Tovary a peniaze budú zo zjednotenej Európy smerované predovšetkým do Ruska. Rusko bude veľmi voľne postupne konfederované a prevezme ochranu hraníc s Čínou a na Strednom Východe, kde bude zabraňovať zjednoteniu arabských štátov a paralyzovať akýkoľvek odpor proti vytváraniu Veľkého Izraela. Za to bude dostávať výživu z Európy.

Vznik Veľkého Izraela predpokladá nielen udržanie a osídlenie dosiaľ Izraelom okupovaných území Jordánska, Sýrie a Egypta, ale okupáciu ďalších (Libanon, Lýbia atď.). Aby táto koncepcia bola vykonateľná, bol odstránený protižidovský režim Brežnevov (predtým Stalinov), ktorý vojensky a hospodársky podporoval arabské krajiny a zabezpečoval ich proti USA v medzinárodnej politike svojimi strategickými zbraňami. Existovala hrozba zjednotenia arabských krajín v jedinú protižidovskú ligu, ktorej vojenské, či politické vystúpenie by mohlo ohroziť jednak Izrael ako štát a

jednak celý Západ ako odoberateľa nafty. Toto nebezpečenstvo bolo teraz odstránené čiastočným politickým prevratom v Rusku po nástupe Gorbačova k moci a odmietnutím všetkých podpôr a pomoci európskych komunistických štátov Organizácii pre oslobodenie Palestíny. Kontrolou celoeurópskej vlády sa zabráni, aby Arabi mohli získať vojenskú, hospodársku, či politickú podporu zjednotenej Európy. Urobiť Arabov bezmocnými je potrebné predovšetkým preto, aby bolo možné bez veľkého rizika okupovať všetky arabské územia, ktoré majú byť podľa biblickej predstavy Židov súčasťou Veľkého Izraela (od Eufratu až po Lýbiu). Túto politiku sledujú aj USA, ktoré sú od roku 1948 vazalom štátu Izrael. Preto bolo nevyhnutné uskutočniť také rozsiahle politické zmeny na celom svete. Aj keď značná časť arabských štátov je pacifikovaných Spojenými štátmi americkými (Egypt, Saudská Arábia, Kuvajt, Zjednotené arabské emiráty, Jemen atď.) a je pod ich kontrolou, jestvuje vojensky silná Sýria, Irak, Lýbia, ktorých protižidovská a protiizraelská orientácia znemožňuje vojenskú okupáciu ďalších arabských území. Izrael však evakuuje z Ruska viac ako jeden milión Židov a tieto územia potrebuje. Tým núti USA k urýchleniu politických, vojenských a hospodárskych opatrení, ktoré mu realizáciu zámerov umožnia. Všetci americkí prezidenti, všetky americké vlády posledných 42 rokov sú zajatcami tejto politiky.

Vláde USA a Izraelu sa nepodarilo zabezpečiť dostatočnú kontrolu nad Čínou, Japonskom a Indiou. Tento fakt nevylučuje, aby sa práve tieto štáty, najmä Japonsko usilovali o podporu arabov. Japonsko je celkom závislé na dovoze ropy zo Stredného Východu. Odtiaľ pochádza tiež japonské úsilie o hospodárske prenikanie do Číny a do Európy. Čína už svoju inklináciu naznačila podporou Pakistanu, Lýbie a Sýrie.

Americká kontrola európskeho hospodárstva má zároveň vylúčiť možnosť európskych potravinových pomoci arabským štátom v prípade vojnového konfliktu s Izraelom

Česko-Slovensko je tradičnou pevnosťou židovského vplyvu v Európe, a preto vždy vzbudzovalo nevôľu v kresťanskej časti kontinentu (Rakúsko, Maďarsko, Poľsko, Nemecko, Taliansko, Španielsko, Portugalsko atď.). Dnes znovuobnovená symbióza Izrael-Česko-Slovensko môže spôsobiť veľa ťažkostí, menovite so štátmi Východnej Európy, ktoré sú (svojím obyvateľstvom) silne protižidovské.

Z bezvýznamného človeka a priemerného spisovateľa vytvorila svetová reklama nákladom cca 13 miliónov US dolárov z Václava Havla osobu, nazývanú svetovým spisovateľom, kráľom filozofov, európskym politikom, najväčším žijúcim humanistom a podobne. Jeho osoba garantuje investorom do reklamy a veriteľom politickú úlohu Česko-Slovenska v Európe, či inde podľa potreby. Nie náhodou v jednom zo svojich prvých vyhlásení ponúkol Havel svoje sprostredkovanie medzi Židmi a Arabmi, aj keď to vtedy vzbudilo posmech. Napriek tomu je jeho úlohe prispôsobované všetko, čo je potrebné, vrátane vnútorného politického režimu štátu: osobný prezidentský režim, podriadenosť Komunistickej strane Česko-Slovenska, vytváranie jedinej politickej výkonnej armády OF, zničenie akejkoľvek opozície, ktorá by bola schopná jeho budúcu politiku korigovať ap. Tiež preto sú jeho zahraničními poradcami temer výlučne Židia alebo sionisti.

Preto Havel obnovil v ČSFR všetky židovské spoločnosti a prisľúbil transfer Židov z Ruska cez Česko-Slovensko, obnovil slobodomurárske lóže, ktorých členmi sa stali temer všetci vyvolení členovia Charty 77 a Občianskeho fóra, vlády a diplomatického zboru. Ihneď po svojom zvolení za prezidenta republiky, na čo bol predurčený od mája 1989, vzal pod ochranu KSČS a jej členov a skôr, ako sa mohla občianska verejnosť spamätať, nechal v parlamente odhlasovať zákon č. 15/1990 Zb. zák. z 23. januára o politických stranách, ktorým bola zaistená legalita existencie KSČS pre budúcnosť a právo na účasť vo voľbách a podiel na legitímnej moci v štáte. Svoj postoj odôvodnil tézami politiky národného porozumenia, humanitou, ľudskými právami, odpustením a láskou k blížnemu. Týmto aktom legitimoval rozhodnutie zotrvať na autoritatívnych až totalitných princípoch svojej vlády proti vôli obyvateľstva.

Prienik medzinárodných súvislostí v politike V. Havla sa prejavuje v hospodárskej a ústavno-právnej deštrukcii ČSFR. Rýchly variant reformy hospodárstva vedený V. Klausom spôsobí hospodársky a sociálny rozvrat. Jeho cieľom je podstatné zníženie hodnoty národného majetku a bohatstva. Krycím cieľom je konvertibilita česko-slovenskej meny. Zahraniční investori a potencionálni veritelia vyčkajú pokles hodnoty národného majetku (znehodnotenie zatváraných fabriek a p.), pretože to zníži ceny, za ktoré potom, v druhej fáze, tento majetok skúpi. Taktiež bude dosiahnutý pokles ceny pracovnej sily prostredníctvom nezamestnanosti. Značné úspory obyvateľstva budú zlikvidované postupným zdražovaním a odčerpané predajom štátnych obligácií, dlhopisov, akcií podnikov, ktoré sa neskôr zrútia a hodnota cenných papierov bude anulovaná. Úspory súkromných podnikateľov, investované do obstarania prevádzkových prostriedkov, budú neskôr z veľkej časti likvidované zrútením nimi

produkovanych služieb a tovarov na trhu. Tento variant viedol k presunu Waltera Komárka do rezervy pre čas, kedy po zrútení bude nasledovať druhá fáza reformy. Príde k nej asi po dvoch rokoch, kedy z transferu Židov z Ruska ostane asi 17 až 37 tisíc týchto Židov v Česko-Slovensku (o ich vzťahoch s KGB si u mnohých možno utvoriť predstavu pomerne ľahko). Týmto ľuďom bude potom zverený zahraničný (predovšetkým židovský) kapitál a konexie, ktoré majú ich banky a spoločenstvá k dispozícii (Mercuria, Rotary a ďalšie) a ktoré zaručujú úspech. S ich pomocou, v súčinnosti s ostatnými Židmi, rozptýlenými z Ruska v Štátoch Východnej Európy rovnakým spôsobom, bude potom realizované hospodárske vyrovnanie s ostatnou Európou, spádované smerom na Balkán.

Druhým výrazným aspektom politiky Havlovho kabinetu je príprava na odtrhnutie Slovenska. V období rokov 1990-1992 budú prijaté nové ústavy a započaté prípravy pre rozpojenie hospodárskych väzieb medzi Slovenskom a česko-moravskými krajinami. K osamostatneniu Slovenska však dôjde neskôr (cca o 5 až 8 rokov) V súvislosti so zjednocovaním Západnej a Východnej Európy (integrácia má byť dovŕšená do roku 2000). Do toho času bude hlavnou verejnou snahou V. Havla udržať obidva národy spolu v jednom štáte. V rámci zjednotenia Európy potom obetuje česko-slovenský štát a stane sa týmto príkladom pre ostatné štáty európskym politikom. Program liberalizácie pomerov v Európe bude prebiehať pod zámienkou humanity ap. a bude vyvolávať voľný pohyb obyvateľstva. V jeho intenciách nastane čiastočné osídlenie českého pohraničia potomkami bývalých sudetských Nemcov. Rozpad súčasných jednotných roľníckych družstiev, nejasnosť zákona o pôde a o súkromnom poľnohospodárskom podnikaní, spolu s nechutou a nechotou mladej generácie k samostatnému podnikaniu v poľnohospodárstve spôsobí, že zem v týchto oblastiach nebude obrábaná a stane sa ľahkou korisťou platbyschopných a na prácu ochotných cudzincov. Slovensko bude deštruované menšinami maďarskými, ukrajinskými, rumunskými a židovskými. Z oboch národov zostanú malé etnické menšiny, enklávy bez akéhokolvek politického a hospodárskeho významu - stanú sa medzinárodnými Európanmi.

O hospodársky a finančný prienik k moci sa pokúsia zasvätené a dobre informované skupiny zbohatlíkov z radov komunistov, chartistov a OF, najmä do oblasti zábavného priemyslu, hotelov, cestovných kancelárií, masovokomunikačných prostriedkov. Budú zakladať súkromné spoločnosti, ktoré postupne ovládnu uvedené oblasti pôsobenia a zmonopolizujú ich. Vzhľadom na to, že Česko-Slovensko bude orientované predovšetkým na cudzinecký ruch, podľa vzoru organizovaného zločinu na Západe budú sa snažiť ovládnuť s tým spojený servis: herne, prostitúciu, vydieranie a drogy. V tomto zmysle sa stanú súčasťou medzinárodných organizácií s analogickým zameraním, na ktorých už celý rad rokov participuje tiež sovietska KGB na Západe. Mnohí vysokoexponovaní komunisti dajú prednosť anonymnej účasti na týchto podnikoch, aj tá im však zabezpečí dostatočnú moc. Táto perspektíva bola štátnou bezpečnosťou ponúknutá hercom a spevákom, keď boli verbovaní v roku 1989 pre účasť na podpisových akciách proti režimu. Presuny kapitálu boli už v tejto oblasti zreteľne detekované. Participácia na tejto nezjavnej, neformálnej, ale zato faktickej moci je rovnako registrovanou motiváciou oddanosti celého radu funkcionárov OF. Je veľmi pravdepodobné, že registrácia približne 35.000 občanov Česko-Slovenska u KGB v Moskve (mimo akejkoľvek evidencie v ČSFR v kartotékach ŠtB, či KSČS) súvisí práve s touto bázou činnosti.

Prienik bude realizovaný prostredníctvom burzy a burzových špekulácií, činnosťou medzinárodných odborných poradenských konzultačných firiem a kancelárií, súkromných rozhlasových a televíznych vysielateľov, tlačovín ap. Verejná moc viditeľných úradníkov a funkcionárov bude nahradená neviditeľnou a nekontrolovateľnou mocou starostlivo ukrytých subjektov moci. Ich pôsobnosť bude zameraná na znemravenie verejnosti, najmä však mládeže, pod heslami slobody prejavu a podnikania, tak ako to zodpovedá cieľu ľahko ovládateľnej zjednotenej Európy. Do tejto mocenskej, neviditeľnej bázy budú vpustení iba tí, ktorí sú členmi príslušných rodinných klanov, lobby, skupín, organizácií, či mafii.

Stav krajiny

Všeobecná kríza Česko-Slovenska je predovšetkým krízou morálnou. Všetky ostatné krízy sú od nej odvodené. Počiatky tejto krízy nespočívajú iba v hraniciach štátu a nezačínajú komunistickou vládou. Osvietenstvo, renesancia, spriemyselňovanie, ateizmus, bolševizmus i amerikanizácia rozrušili pôvodnú ľudskú spoločnosť a pospolitosť a vytvorili spoločnosť abstraktnú, v ktorej vládnu odlišné princípy.

Pre každú reálnu politickú úvahu o hľadaní možných východísk je nevyhnutné vziať za základ hlavné zistenie analýzy: česko-slovenská občianska spoločnosť je celkom rozvrátená. Česi prestávajú byť národom, pretože im chýba vôľa byť národom. Ku konštrukcii programu politickej záchrany je však potrebné chápať príčiny súčasného stavu.

Pôvodná ľudská pospolitosť v našich krajinách bola živým organizmom, boli to vzťahy organického spolužitia, vzťahy prirodzené, ktorých záväznosť bola pociťovaná ako samozrejmosť. V tejto pospolitosti vládla tradícia, prirodzená autorita, svornosť a obecný mrav. Jej základmi bola pospolitosť krvi, domu, dediny, miesta, pospolitosť ducha, rovnaký duchovný kult. Riadenie a vedenie v takejto pospolitosti bolo najčastejšie vyjadrené otcovstvom, na vyššej úrovni potom autoritou všeobecne uznávanej prevahy staroby, múdrosti a sily.

Táto pospolitosť však bola zničená a bola nahradená spoločnosťou. **Spoločnosť nie je živý organizmus ale mechanický agregát. Jednotlivci v nej nie sú spojení organicky, ale vonkajšo, mechanicky, účelovo. Každý žije pre seba a v stave napätia voči ostatným. Vzťahy medzi ľuďmi sú vzťahmi mocenských subjektov a ako také sú organizované a upravované pravidlami, konvenciami a zvláštnym právom, podobne ako vzťahy bojujúcich strán vo vojne. Na rozdiel od pospolitosti, kde prevláda domáce hospodárenie a poľnohospodárstvo, v spoločnosti prevláda obchod, priemysel a manipulácia.** Vodcovia spoločnosti sú finančníci, priemyselníci a manažéri, funkciu náboženských cirkví prevzali ideológovia, demagógovia a organizátori davov. Svoje najúplnejšie vyjadrenie dosahuje spoločnosť vo veľkomestách. Česko-Slovensko neostalo samozrejme týmto všeobecným vývojom ušetrené a aj keď sa komunistická moc líšila od západných systémov, má s nimi v tomto zmysle (vo svojich dôsledkoch) mnoho spoločného. Francúzska revolúcia znamenala začiatok sekulárnych masových hnutí, ktoré si vytýčili heslo rovnosti a toto heslo potom prevzali dve najväčšie totality 20-teho storočia - bolševizmus a potom fašizmus. Nastalo storočie davov a demagógov. Prejav vôle k rovnosti sa zmenil na vôľu k ničeniu. Nedbanie na elementárny fakt nerovnosti viedlo k štrukturálnej dezintegrácii ľudskej spoločnosti. Pokrokársky optimizmus rozhlodal všetky väzby a viedol k naprostej atomizácii ľudí. Masová spoločnosť konzumentov porušila hierarchiu spoločenskej štruktúry a priviedla k moci sily, o ktorých každý, kto je prezieravý vie, že sú to sily zlé a neschopné, totiž demagógov, byrokratov, korupčníkov, hazardérov, gangsterské organizácie, anonymné inštalácie bez zodpovednosti, náhodilé väčšiny bez poverenia (teda ozajstného poverenia). Zo spoločnosti bola rafinovane vyňatá zložka jej hodnotového systému - náboženstvo, ktoré bolo vytlačené ideológiami. Každá ideológia je scestná a vzbudzuje ilúzie, ktoré sú utopické. Pripomínam to ako memento pre alternatívu - urobiť z demokracie, ľudských práv a humanity oficiálnu ideológiu česko-slovenskej vnútornej a zahraničnej politiky. Stav súčasnej masovej spoločnosti na Východe i na Západe je dokladom zrútenia všetkých pokrokových a rovnostárskych ideí a nemali by sme na to zabúdať predovšetkým dnes, keď máme ešte akú-takú šancu voľby. Idey pokroku všetkého druhu už zlyhali, aj keď si od nich svet toľko sľuboval a natoľko im veril. Výsledkom je pobláznený, rozvrátený a zblúdilý svet.

Žijeme v čase masových strán a spoločností - Česko-Slovensko, KSČS ani OF nie sú výnimkou. Zložitý chod moderných štátov podporuje tendencie k organizácii, špecializácii a byrokracii, čo sú konštitutívne znaky masovej spotrebiteľskej spoločnosti. V takej spoločnosti (a Česko-Slovensko do tejto kategórie patrí) vždy vznikajú totalitné tendencie, ktoré ju môžu zničiť - nielen komunistické podzemie v súčasnosti. Po rozklade tradičnej spoločnosti a jej aristokratickej autoritatívnej elity vzrástol vplyv davu, dominujúce mocenské skupiny sú prístupné vplyvom a tlakom davu a naopak dav je atomizovaný, rozptýlený, neorganizovaný a teda veľmi spôsobilý a vhodný pre manipuláciu a mobilizáciu totalitného hnutia. Samotné OF je výrazom analogických javov a jeho 9-mesačný vývoj nesie neklamné stopy podpisov amerických analytikov CIA a analytikov KGB na jeho vzniku a pôsobnosti. Je koncipované schopnými znalcami, ktorí mu tak uľahčili vysokú flexibilitu a multivariantné možnosti vývoja.

V Česko-Slovensku sa absolútne nevyskytujú nezávislé skupiny medzi rodinou a štátom - to je ďalší významný aspekt záverov vykonanej analýzy. Masová spotrebiteľská spoločnosť však nemôže vytvoriť demokraciu a demokracia vylučuje masovú spoločnosť - je s ňou nezlučiteľná. Táto dilema je skryto obsiahnutá a zručne zamaskovaná v koncepcii výkonu politickej moci, ako je zavádzaná zahraničnými poradcami prezidenta republiky. Východisko, svedčiacie o prevládnutí náklonu k totalite, je v akcentovaní významu hospodárskych reforiem (ako bolo vypracované Milošom Zemanom pre program OF), čo predznamenáva preferenciu atribútov zosilňovania davových spotrebiteľských tendencií zo strany OF.

To predznamenáva rovnako politický náklon Havlovho kabinetu a príznaky formácie rekonštruovaného OF v povolebnom období - teda náklon akceptovať pokračovanie v zosilňovaní tvaru masovej spoločnosti spotrebiteľov. Masová spoločnosť spotrebiteľov sa vyznačuje prevahou priamej akcie a neorganizovaného hnutia, ktoré prekračuje rámec bežnej legality pokojných etáp sociálneho vývoja a ohrozuje a ruší demokratické inštitučné procedúry (signál: forma útoku na Bartončíka). Takto konštituované a opracované OF je spôsobilé kedykoľvek podľa potreby zaviesť diktatúru. Pretože masové hnutie, ktoré môže OF kedykoľvek vyvolať (ako to robila KSČS), popiera úctu k princípom slobodnej súťaže a verejnej diskusie, ako základne pre kompromisné riešenie konfliktných záujmov. Menovite dnešné OF, ktoré je samo dielom takého hnutia (i keď umelo vyvolaného) by na to nemalo zabúdať, pretože môže byť vrhnuté proti odborom a obetované. Legalita voľbou by ho nezachránila.

Sociálny hodnotový systém minulosti, na ktorý sa dnešná vláda odvoláva, kládol hlavný dôraz na prácu a povinnosť, spotreba bola hodnotená ako niečo, čo je odmenou za prácu, ale v živote človeka nemá hrať rozhodujúcu úlohu. Neobmedzená spotreba bola privilegiom vládnucich skupín, pre väčšinu obyvateľstva sa však považovala za zhubnú a bola stotožňovaná s rozmarnosťou a mravnou degeneráciou. Dnes sme však v situácii, kedy ľudia naplňajú obsah slova sloboda množstvom tovaru, hltaním dojmov z ciest, počtom pornografických časopisov, striptízu, neobmedzenou homosexualitou, násilím - a vláda túto tendenciu podporuje.

Zdrojom spotrebiteľského spôsobu života, ktorý zasiahol Európu amerikanizáciou po 2. svetovej vojne a komunizmom o 20 rokov neskôr, je predovšetkým deprecácia budúcnosti, vyvolaná možnosťou zničenia sveta v hociktorú chvíľu, pocitom jedincovej naprostej bezmocnosti proti tomu aj proti úplnej manipulácii s jeho vedomím, ďalej rozvojom techniky, ktorý umožnil masovú výrobu pre masovú spotrebu. Život potom nadobudol vo svojej hodnotovej a postojovej tendencii tento pohyb: ľudia začali súdiť, že pracovať treba tak, aby človek čo najskôr, už v mladosti mohol užívať ovocie svojho úsilia a nie je potrebné príliš sa starať o budúcnosť, pretože je neistá a starý človek už nemôže vychutnať všetky pôžitky, ktoré trh života ponúka. Pokiaľ ide o potomstvo, má sa riadiť rovnakými pravidlami. Pod vplyvom tohto životného kréda obyvateľstvo Česko-Slovenska značne zdegenerovalo.

Jasne kontúrované idey a mravné normy stratili na význame, rozšíril sa morálny a sexuálny liberalizmus, na význame a obľube získali viditeľné a hmatateľné hodnoty, ako oblečenie, dobré jedlo a pitie, osobné auto, chata, kvalitné bývanie, cestovanie, sexuálny život. Komunisti pochopili tento trend a navyše ponúkli obyvateľstvu možnosť kradnúť, klamať, udávať, ohovárať - beztrestne. Za to si získali ľahostajnosť občanov, ktorí sa s ich vládou zmierili a prestali ich obťažovať. Preto prakticky neexistoval odpor proti komunistickej vláde.

Spotrebiteľský trend životného štýlu sa však stretáva s faktom, že spotrebných statkov, ktoré priťahujú záujem a ašpirácie ľudí, nie je toľko, aby mohli byť uspokojené žiadosti a potreby všetkých. Spotrebiteľskosť nie je zďaleka ešte pre každého každodennou skutočnosťou, jej univerzálnosť nie je v oblasti reality, ale predovšetkým v oblasti chcenia, ašpirácií, želaní a hodnotení. Tento fakt vo svojich dôsledkoch znamená, že veci, ktoré sú predmetom spotrebiteľského usilovania, si udržiavajú svoj kurz i preto, že ašpiračná hodnota japonského osobného auta v stupnici spoločenského oceňovania by ihneď poklesla, keby ho vlastnil každý. Stav, kedy je množstvo žiadaného tovaru menšie, ako množstvo ľudí, ktorí po ňom túžia, je stavom boja a súťaže, ktorá sa prejavuje hľadaním najvýhodnejších, najefektívnejších a najrýchlejších ciest k dosiahnutiu vzývaných hodnôt.

Preto tiež súčasná masová, priemyslová spoločnosť je spoločnosťou výkonovou. Jej princíp zvyšovania životného štandardu je vo svojej realizácii podmienený výkonovou vedomosťou, ktorá sa stala náhradou vzdelania, nenahraditeľným výrobným prostriedkom a podstatným stavebným princípom takejto spoločnosti. Aj len týmto výkonovým vzdelaním a vedomosťou je možné dosiahnuť

ilúzie pokroku. Výkonová vedomosť je však vlastníctvom dominantných spoločenských skupín a všetko, čo je zahŕňané pod pojem pokroku, je nimi nesené. Tieto dominantné mocenské skupiny sú držiteľmi špičkových pozícií, do ktorých sa dostali na základe výberu orientovaného v podstate na osobnú výkonovú vedomosť a ktoré majú vďaka svojim pozíciám a úlohám moc alebo vplyv bezprostredne prispievať k udržaniu sociálnej štruktúry a noriem, ktoré sú jej nositeľom alebo ktoré na základe prestíže môžu hrať vzorovú úlohu, čím udržiavajú a normatívne určujú chovanie iných ľudí. Zachovanie komunistov v týchto pozíciách jednoznačne určuje politickú tendenciu sledovanú Havlom a Občianskym fórom. Masová priemyslová a spotrebiteľská spoločnosť je hierarchicky členená podľa výkonovej kvalifikácie - spoločnosť Česko-Slovenska je konštituovaná rovnako a tento fakt nemožno prehliadnúť či ignorovať pri posudzovaní motivácie Havlovho kabinetu. Podiel a význam vlastnej práce rozhoduje o štatúte a pozíciách. Špičkové pozície zaujali tí, ktorí majú najlepší výkon, uznávaný skupinou - a to sú práve tie dominujúce mocenské skupiny, ktoré sa zvyčajne svojvoľne vyhlasujú za elitu (Charta 77, OF). Dôležité je, aby výkon bol skupinou uznávaný. Iba výkon sprevádzaný úspechom oprávňuje k zaradeniu sa medzi mocenskú špičku. Až úspech robí kvalifikáciu relevantnou pre tvorbu dominantnej mocenskej skupiny. Tieto dominantné skupiny pôsobia ako vzor pre konanie zvyšku skupiny, či celej spoločnosti. Dominantné skupiny nie sú obmedzené na politickú oblasť, ale pôsobia i vo všetkých ostatných sférach, vrátane zábavného priemyslu.

Takáto masová priemyselná spoločnosť konzumentov je životne závislá na stupňovaní produktivity práce, a preto v nej stále väčší význam získava výkonová autorita. Preto prezident a jeho poradcovia neustále pri každej príležitosti prezentujú svoje pracovné zaťaženie. Predstavitelia výkonovej autority potom nevyhnutne usmerňujú chod spoločnosti, ktorej svojou činnosťou vtlačajú tvárnosť. V záujme úplnej realizácie konzumnej spoločnosti ako výkonovej je odbúranie všetkých determinantov vzostupu mimo rámca výkonového princípu. Žiadny úspech však nespočíva len na odbornom výkone. Úspech sa často zahaluje tým, že ideologicky legitimuje seba ako výkonovú zdatnosť (prezidentská kancelária, vláda, parlament).

Dnešnú česko-slovenskú spotrebiteľskú spoločnosť charakterizuje predovšetkým zníženie kedysi prevažujúceho podielu rodiny na zospoločenšteni jednotlivca. Túto funkciu do značnej miery prevzala škola, ubytovňa, reklama, televízia a vrstovníci. Novodobú spoločnosť vyznačuje hojnosť stykov, ich rozdrobenie a odosobnenie, osamotenie jednotlivca uprostred množstva. Vznikla otupenosť voči priveľkému množstvu dojmov, peňažné hospodárstvo vedie k uniformite spotreby, zdôrazňuje sa výkonnosť, ktorá vedie k vykorisťovaniu. Človek tak nadobúda slobodu desivejšiu ako otroctvo, slobodu vedúcu k splynutiu s niečím väčším a mocnejším.

V takto koncipovanej spoločnosti je najvýznamnejšou tendenciou stály rozvoj byrokracie, členovia tejto byrokracie majú najvýraznejšie problémy: rozpor medzi povinnosťou a osobnými záujmami, potreba družnosti a sebaovládanie, vytváranie klík a mafií, potreba stotožňovania sa s cieľmi úradu či podniku, pocit bezmocnosti. Takáto byrokracia vyvoláva oddeľovanie cieľov od prostriedkov, čo má za následok oddeľovanie normatívne, ktoré sa prejavuje ako dezintegrácia a rozklad hierarchie hodnôt. Vzrastajúca špecializácia masovej spoločnosti produkuje veľké množstvo hodnôt navzájom nespätých, nesúvislých. Úpadok autority cirkví je len jedným článkom trendu, ku ktorému patrí pokles prestíže patriarchálnej rodiny, strata identity osobnosti a oslabenie jej autonómie. Prevláda človek riadený zvonka, podriadený úplnej manipulácii. Človek, úplne spôsobilý prijať akúkoľvek diktatúru a celkom neschopný konania podľa vlastnej úvahy a so zodpovednosťou zaň, človek neschopný samostatného života v demokracii, ak jej nebude rozumieť ako púhému heslu, vyhlasovaného pre dosiahnutie davového vytrženia.

Ekvivalentom prebytku hodnôt, produkovaných takouto konzumnou spoločnosťou, je obtiažnosť voľby a výberu: masový človek je v postavení malého dieťaťa v obrovskom hračkárstve. Všetko ho priťahuje, ale všetko si kúpiť nemôže a keď sa už pre niečo rozhodne, vie, že ho to nebude dlho baviť. Je evidentné, že v Česko-Slovensku tento typ ľudí prevláda. Ak sa má stať cieľom jeho zdokonaľovanie v týchto vlastnostiach, potom je demagógiou deklarovať demokraciu, humanitu a ľudské práva, pretože tieto idey sú s takýmito ľuďmi neuskutočniteľné. Davy takýchto ľudí budú dnes zbožňovať V. Havla s rovnakou samozrejmosťou, ako zajtra v celých miliónoch budú požadovať jeho verejnú popravu.

Deštrukcia človekovho vzťahu k transcencii je paralelou rozkladu jeho vzťahu k ostatným ľuďom. Dnešní ľudia sú bližšie svojou podstatou primitívnemu modlárskemu kmeňu, než náboženskej kultúre stredoveku. Okrem regresie k modlárskemu poňatiu boha vnikli do náboženstva predstavy

podstatných rysov súčasnej konzumnej spoločnosti. Konzumný človek, premenený na tovar a prežívajúci svoju životnú energiu ako investíciu, ktorá je preň prostriedkom na dosiahnutie čo najväčšieho zisku so zreteľom na jeho postavenie a na situáciu na trhu osobností, si premenil vieru v boha na psychologický nástroj lepšieho prispôsobenia sa na konkurenčný zápas, na prostriedok zvýšenia schopnosti dosiahnuť úspech. Rovnako si premenil sympatie k ostatným na neosobnú slušnosť a boha zamenil v generálneho riaditeľa akciovej spoločnosti sveta.

Organizovaná transformácia politických a komerčných potrieb individuálneho človeka vnútorne utláča a tak oživuje tradičné náboženské viery. Táto vnútorná identifikácia, ktorá je ideologickým protikladom eliminácie opozície antagonistických záujmov a skupín, ktoré spotrebiteľská spoločnosť považuje za svoju najväčšiu vymoženosť, vedie k obmedzeniu vnútorného rozmeru ducha. To všetko je dôsledkom totálneho prízemného empirizmu v práci s pojmovým aparátom, ktorý je metodologickou legitimáciou duchovného zmätku dnešných intelektuálov.

Zmasovenie sledovania rozhlasu, televízie a tlače uľahčuje rýchle spoločenské a politické zmeny. Obecenstvo ich produkciu prijíma, pritakáva nimi uznaným hodnotám a ak ho nerozrušujú upútávaním pozornosti na hlbokú problematiku bohatého vnútorného života človeka, je uspokojené. Intelektuál sústavne rieši dilemu: slúžiť v byrokratickom stroji alebo sa usilovať o uskutočnenie vlastných ideálov za cenu osobnej obety.

Z potreby ničenia hodnôt sa davová spotrebiteľská kultúra neopiera o abstrakcie, ale o "hviezdy" - operuje hrdinami, ktorí sú symbolom spoločenských hodnôt a de facto ekvivalentami antických bohov. Tento aspekt bol príčinou niekdajšej popularity Charty 77 a OF a ich neobyčajne rýchlej straty prestíže.

Zmätenie a deštrukcia hodnôt núti mladú generáciu k prispôsobeniu sa, ktoré sa prejavuje cynizmom, sústredení sa na úzky odbor, ktorého ovládnutie poskytuje záruku úspechu a zanedbávaním všetkého ostatného. Časť mládeže pohŕda konvenciami a úctyhodným životom, má nechuť k životnému súťaženiu a pohŕda životným štýlom svojich rodičov. Ich vzburá proti rodičom ich priviedla do opozície proti režimu, vrhla ich do ulíc a motivovala ich konanie v minulom roku.

Kult umenia je podporovaný, pretože má schopnosť vytvárať mýty - preto je prezident dramatik a preto tá invázia spevákov a hercov do vlád a parlamentov. Film a televízia poskytujú hotové modely vyjadrovania citov a postojov a tým ovplyvňujú myslenie a správanie sa ľudí. Preto všetci generálni riaditelia televízie, rozhlasu a filmu sú (bývalí) komunisti. Zábavný priemysel spotrebiteľskej kultúry môže vyrábať len výrobky sériové a s krátkou životnosťou - vrátane popularity prominentov. Sériovosť vylučuje umeleckú hodnotu, produkuje schematizáciu a štandardizáciu. Sériovosť obsahu je charakteristickou vlastnosťou masovej spotrebiteľskej kultúry - umožňuje masový odber a masovú spotrebu, vytvára návyky a záujmovú orientáciu. Uprednostňovanie takéhoto chápania kultúry prezidentom môže odrádzať. Takáto kultúra, najmä však televízna, v porovnaní s tradičnou kultúrou zväčšuje vizuálne formy expresie a vytvára kultúru obrazov. Jej konzumenti súdia, že účasť na kultúre sa zakladá na pozieraní a sú presvedčení, že pre porozumenie obsahu stačí letmý pohľad. Tým sa stráca možnosť kontemplácie, koncentrácie a uvažovania. Pohľad na film alebo na televíziu nie je spojený s vlastnou úvahou ako je to napríklad pri knihe, plastike alebo hudbe. Vzniká primitívny, infantilný vzťah k svetu. Tento moment vedie k zníženiu úlohy písaného slova a ku kríze knihy. Občiansky spotrebiteľský dav štátu sa zreteľne cíti lepšie pod tlakom autority, než v slobodnej liberálnej demokracii, pretože nevie, čo si s takouto slobodou počať. Obzvlášť, keď je spojená s neutešenou hospodárskou situáciou, pretože sú to veľké deti, infantilní dospelí, ktorí chcú, aby sa o nich niekto staral. V liberálnej demokracii však majú pocit, že sa o nich nikto nestará. Sloboda sa im stáva bremenom a túžia po silnej ruke niekoho, kto by ich opatroval a prevzal za nich všetku zodpovednosť. Dávajú prednosť hospodárskej a spotrebiteľskej zabezpečenosti pred politickou slobodou. Nie sú schopní autonómnej morálky - ich morálka je výslovne heteronómna a spočíva viac či menej na autorite. Riadia sa tým, čo im je zhora ako mravná povinnosť uložené, nie sú však schopní určiť, čo má byť touto mravnou povinnosťou. Konvenuje im moc, nie právo - právu sa podrobujú len preto, že je spojené s mocou. Tejto moci sa česko-slovenská spotrebiteľská masa korí tým viac, čím je ona energetickejšia a masa prejavuje voči nej masochistické postoje. Akýkoľvek vládca je pre nich nositeľom numinosného hodnotového zážitku a ten nie je možný bez momentu tremenda.

Podobný postoj zachováva česko-slovenský spotrebiteľský dav i vo vzťahu k politickým ideológiám. Ich náboženský inštinkt sa prejaví i vtedy, keď sa odklonia od náboženstva. Ktorákoľvek politická

ideológia, či štátna ideologická dogma, môžu mať v Česko-Slovensku úspech len v tom prípade, ak sa samy stanú sekularizovaným náboženstvom. Spotrebiteľská verejnosť od nich vyžaduje len jednoznačnosť, kategorickosť, dogmatickosť a samospasiteľnosť. Filozofická kritickosť, skepsa a relatívnosť je tomuto davu naprosto cudzia.

Takýto dav, v ktorý sa premenila česko-slovenská spoločnosť, nemôže byť nositeľom hospodárskeho, politického a kultúrneho života, pretože je v podstate pasívny, netvorivý a neplnohodnotný. Môže zohrať kladnú funkciu len v takom systéme, ktorý rešpektuje túto jeho bytostnú prirodzenosť a buduje sám seba na určitých konštituantách. Jestvuje zreteľné nebezpečenstvo, že tieto vlastnosti ľudu budú použité pre vytvorenie novej organizácie s výrazne totalitnými sklonmi, napríklad v rámci občianskeho fóra.

Neuvedomovať si tento stav česko-slovenského obyvateľstva a nezariadiť sa podľa toho sa rovná politickej samovražde. Táto občianska verejnosť je dnes ako celok i ako jednotlivci depersonalizovaná. Výsledkom je akýsi nový druh poddanstva, na ktoré si obyvateľstvo navyklo a je spôsobilé akémukoľvek aktívnemu prispôsobovaniu sa. Podriaďuje sa akejkolvek reklame a propagande, ktorá je súčasťou politickej manipulácie, exploatuje rôzne inštinkty a postoje zakorenené vo vedomí tohto davu, a preto sa výkon vnútornej moci bez nej nemôže zaobiť. Dve generácie vyprodukované päťdesiatimi rokmi diktatúr si navykli poslúchať a dokonca sa aktívne stotožňovať s príkazmi režimu, stotožňovať sa s každým režimom a pracovať tak na svojom podriadení. Ľudia už akceptovali, že všetky vážne politické rozhodnutia, ktorými sa vodcovská mocenská skupina (ktorákoľvek) ujíma moci, sú vynášané a vykonávané arbitrážne, svojvoľne, bez najmenej kontroly zo strany verejnosti a že sú na to výdatne používané prostriedkov dominácie a manipulácie. I keď propaganda nie je vždy prijímaná afirmatívne a niekedy sa stretáva s výsmechom a iróniou, či ľudovým vtipom, nemôže tento typ reakcie rozložiť perfektne vypracovaný systém dominácie a manipulácie, ktorý sa bezo zmeny používa doteraz. Tento systém je príliš účinný na to, aby ho mohol dav dostatočne kontrolovať, či korigovať vyskúšanými prostriedkami protipôsobenia. Absolútne obsadenie všetkých prostriedkov masovej komunikácie umožňuje denne napájať občana štátnym vedomím, ktoré tá-ktorá skupina manipulátorov považuje za funkčné, umožňuje zglajchšaltovať jeho myslenie.

Komunistická oligarchia sa v minulosti orientovala skôr na predemináciu ako na výkon a to ju premenilo na strnulú a uzatvorenú. Táto skupina ľudí bola k moci vynesená masami a potom si ich prostredníctvom totálnej centralizovanej organizácie spoločenského života podrobila a ujarmila ich. Vyššia byrokracia v jej službách, ktorá dodnes ostala nedotknutá, sa nestriedala tak často ako iné mocenské skupiny a získala vďaka svojej stabilite pred ostatnými náskok a doteraz ovplyvňuje stále tvorbu politickej vôle. Domnienka, že proces tvorby politickej vôle sa uskutočňuje zdola nahor je ilúziou, o ktorej primitivizme už v Československu azda nik nepochybuje. Ľudia v konzumnej spoločnosti nie sú schopní tvoriť politickú vôľu bez moci sociálne a politicky aktívnych menšín. Demokracia v davovej konzumnej spoločnosti predpokladá pevné vedenie, dobre fungujúci systém dominantných mocenských skupín a dôveryhodný kontrolný systém, čo sú v podstate podmienky nesplniteľné. V každej demokracii všade na svete vládne mocná menšina nad širokou občianskou verejnosťou a v jestvovaní týchto mocenských menšín tkvie faktická nemožnosť demokracie. Pojem demokracia je už len politickým propagandistickým heslom, demagogickou formulkou či deriváciou. Klasická demokracia západného typu prestala plniť svoju funkciu a je stále menej schopná integrovať spoločnosť svojimi metódami politického riadenia a vedenia. Jej osud dnes závisí od toho, či si dokáže vytvoriť vodcovské vrstvy, ktoré by zodpovedali jej podstate. Ak sa to nepodarí, potom sa veľmi pravdepodobne neubráni náporu niektorej modifikácie totality.

Ako už bolo povedané, prvoradou krízou obyvateľstva Česko-Slovenska je kríza mravná a kríza postojov. Prosté napodobňovanie západných systémov v sebe skrýva nebezpečenstvo zatiahnutia krajiny do ďalších kríz, ktoré sa prejavujú v celej Európe a odsunujú ju na perifériu sveta.

Dynamika zmien vo vzťahoch medzi ľuďmi nielen v Česko-Slovensku, ak ostane neriadená, človeka zničí. Ak bude riadená, zničí jeho individualitu a všetky hodnoty, ktoré doteraz vo svojich dejinách vytvoril. Napätie medzi týmito dvomi alternatívami, medzi skazou v jednej či druhej forme, sa stáva meradlom, ktorým je odmeriavaná budúcnosť.

Všeobecné podmienky

Od počiatku 20. storočia nastal čas konca všetkého nemeniteľného a posvätného a začal čas relativizmu bez hraníc, čas zmechanizovania života, čas manipulátorov a spotrebného davového človeka. Ideológovia všetkého druhu, utopisti a revolucionári neposkytujú už žiadnu nádej, pretože ich kráľovstvo pravdy na zemi a večného vyslobodenia v slobode, boli vždy neuskutočniteľné. Všetci boli obeťou vlastného nepoznania hraníc možného.

Medzinárodní finančníci, profesionálni politickí hráči, relativistickí manipulátori naproti tomu vytvorili skutočnosti, ktoré v mnohom predstihli sny utopistov. Ich produktami sú veľkomestá, organizátori davov a ich zmýšľania, náhrada života spotrebiteľstvom a svetové zjednotenie. To všetko nemuselo byť ani naplánované, predvídané ani proklamované, nemuselo to byť do dôsledku súčasťou žiadnych ideí, postupné aproximácie k tomuto stavu boli viac či menej dielom zručne využitých náhodností. Neplánovanosť vedeckých a technických vynálezov vytvorila technologické prostredie, ktoré radikálne rozdelilo život človeka na špecifické funkcie, ktoré sú merané a riadené. Život bol rozbitý do útržkov. Ľudia žijú každý útržok samostatne a nemôžu ich spojiť do celku, ktorý by dával nejaký zmysel. Človek žije rôzne životy v jednotlivých epizódach a má ich navyše poprehadzované. Žije jednu epizódu a na tie ostatné nedokáže zabudnúť, nemôže sa ich zbaviť. Keď to najmenej chce, vynoria sa a stoja nezmieriteľne proti sebe. Časti sú jasné, ale celok je hmlistý a nepochopiteľný. Nie je jasné, či rozum človeka oslobodzuje alebo či robia nespočetné inovácie samotnú štruktúru spoločnosti ešte nejasnejšou a záhadnejšou. Je však stále zrejmejšie, že človek, manipulátor, byrokrat či vedec, stráca svoju intelektuálnu vládu nad skutočnosťou. Tento relativistický stav vytvára medzi ľuďmi a ľudskými hodnotami, ku ktorým dospievali celé tisícročia, nové prostredie, v ktorom všetky predchádzajúce presvedčenia, svetské i náboženské, sú spochybnené. Už druhá polovica 19. storočia naznačovala krízu všetkých ideí, demokracie i náboženstva a politiky.

Demokracia stojí tvárou v tvár vysoko technologickému svetu, v ktorom je spoločnosť nedemokraticky rozdelená na vysoko kvalifikovaných a vysokonekvalifikovaných ľudí a sektory. Vzniká otázka, či bude nakoniec vládnuť technologická mocenská skupina.

Náboženstvo a filozofia prežívajú svoju vlastnú krízu. Akonáhle raz možno vonkajšie prostredie pochopiť, človek už nepotrebuje útechu vymyslených demiurgov. Lenže v tomto novom postoji musí človek čeliť trápnej skutočnosti, že pri poznaní rôznych aspektov spoločnosti sa spoločnosť ako celok zdá byť nevysvetliteľná. Okrem toho musí človek prevziať novú zodpovednosť za svoj svet, v ktorom už nie je vhodné nadprirodzeno, na ktoré by zvaloval vinu za svoje nešťastia.

Technológia je vo svojej podstate sociálnej povahy a sociálne krízy sa častejšie odrážajú v literatúre, citlivo reagujúcej, ako v číslach vykazujúcich výrobu a spotrebu tovaru. Vzburá, pochybnosti, odcudzenie a úpadkovosť patria dnes k dominantným literárnym a umeleckým témam. O všetkom sa dá pochybovať a zdá sa, akoby sa ľudstvu hnusil jeho vlastný vývoj. Všetko myslenie sa končí v neistote a zmätku a taká je celá dnešná nálada.

Boľševizmus už nemá žiaden význam a kapitalizmus speje k svojmu koncu vlastným úpadkom, pretože jeho ekonómia ničí jeho vlastnú civilizáciu a osobnosť jednotlivého človeka. Prevzatie takéhoto vzoru by nemalo byť programovým cieľom, najmä však nie dominantným programovým cieľom. Klasické poňatie kapitalizmu kombinovalo zvláštnu etiku s výrobným systémom: súťažiaci jednotlivci so svojím absolútnym právom na súkromné vlastníctvo slúžil druhým ľuďom tým, že šiel za vlastným prospechom. To bol voľný trh, t. j. neviditeľná ruka určujúca ceny, pridelujúca peniaze a výrobné prostriedky tam, kde ich bolo možné najlepšie využiť. To usmerňovalo každú antagonistickú osobnú chamtivosť k spoločnému dobru. V takej situácii je zarábanie peňazí cnosťou, pretože podporuje individualistické snahy, inovácie a bohatstvo spoločnosti. Toto slobodné súťaženie však svojimi vlastnými hlboko zakorenenými tendenciami temer zničilo samo seba. Viedlo k súkromnej kolektivizácii ekonómie a k veľkému nahromadeniu bohatstva niekoľkých málo ľudí, a tomu zodpovedajúcemu sústreďeniu ekonomickej moci v rukách tých, ktorí často nie sú majiteľmi, ale len správcami a manažermi investovaných kapitálov. Tieto spravujú podľa vlastnej úvahy s cieľom zväčšiť zisk. Úpadok sa prejavuje práve v tomto sústreďení a kolektivizácii, z ktorej vyplýva možnosť diktovať ceny, skôr ako reagovať na zákon ponuky a dopytu, využitia ziskov a plánovacích techník, stratifikácie vynaliezavosti a odstránenia rizika na peňažnom trhu. Táto kolektivizácia vedie ku kríze zodpovednosti - vzniká otázka, či je manažér zodpovedný pasívnemu akcionárovi alebo verejnosti.

Tento západný hospodársky vzor bol tradične identifikovaný úsilím dosiahnuť okamžitý peňažný zisk. Pretože sa však korporáčny podnik rozvíjal po dlhé obdobie svojej činnosti, jeho moc už nie je

osobná, ale kolektívna a zástupná. Tak jestvuje možnosť, že pri dlhodobom plánovaní budú korporácie ochotné svoju politiku integrovať s politikou štátu. Pretože korporácia speje k byrokratickému kolektivistickému poriadku, ktorý nie je kapitalistický ani socialistický, vzniká nová filozofia a metóda riadenia. Pripomíname tieto okolnosti so zreteľom na formuláciu postoja Konfederácie politických väzňov Česko-Slovenska k hospodárskym reformám vlády.

Úpadok chudobných spočíva v ich neschopnosti znesiteľne vládnuť sami sebe. Vlastnosti a city, ktoré u nich vyvstanú v dňoch vášnivých a spontánnych povstaní, ako solidarita a p., sú zbyrokratizované, ich vedúca skupina sa zmení v cieľ seba samej a utlačení ostanú predmetom histórie, najnižšou figúrou v hre. Pretože úpadok chudoby otupil svoje voľakedajšie ostrie a úpadkom sa kapitalizmus zmenil na korporačný kapitalizmus, skončili chápania socializmu a kapitalizmu z 19. storočia ako utópie. Tradičné sociálne kategórie sa stali anachronizmom. Dnešné problémy majú čo robiť s kvalitou života a k nej nemajú ideológovia dôb minulých čo povedať. V masovej spotrebiteľskej spoločnosti však chýba dynamika, impulz pohybu vývoja, chýba vnútorná opozícia. Možno ju raz vytvoria vzdelaní aj nevzdelaní ľudia, ktorí sa v takom svete ocitnú mimo konzumnej hry.

Keď boh zomrel, človek, ktorý ho mal nahradiť, sa znechutil sám sebe. Z toho vznikla kríza viery a neviery, ktorá spôsobila duchovnú prázdnotu 20. storočia.

Človek sa začal báť svojej vlastnej moci. Vo vákuu tejto krízy je nebezpečenstvo, že sa môže zrodiť umelo skonštruovaná fanatická pseudoviera. V rozklade sveta má človek možnosť vytvoriť svet nový, ak si uvedomí skutočnú dynamiku tohto sveta.

Technicky je možná podstatná redukcia práce a tým aj úsilia o zaobstarávanie živobytia, ale takéto oslobodenie bude nielen zdrojom novej duchovnej krízy. Bez práce a s ňou spojeného donútenia sa môže spoločnosť rozpadnúť. Práca symbolizuje boj človeka o prežitie, pričom veľká väčšina ľudí nemá možnosť vybrať si ten druh práce, o ktorý by mala záujem, ale nadbytok môže túto situáciu zmeniť. Lenže takáto alternatíva sa môže zvrhnúť na chaotickú situáciu, kedy by bol odstránený vplyv nutnej práce, prinášajúcej vytriezvenie. Také zmeny môžu človeka zničiť. Voľnosť ktorá vznikne z nadbytku vzbudí v človeku vrodenuú schopnosť deštrukcie tým, že ho zbaví nevyhnutnosti pracovať.

Buď si teda človek zvolí novú spoločnosť alebo si nová spoločnosť zvolí jeho a zničí ho. Náhodné zmeny sa už stali mocným plánovacím faktorom a ak nebude nič iné, moderná technológia bude sledovať svoj vlastný podvedomý plán. Umožní vznik celoštátneho ekonomického plánovania, ktoré bude viesť k totalite a vytvorí tupú, na nič nereagujúcu mocnú byrokráciu. Plánovaná ekonomika použije spotrebiteľský trh a cenový systém ako spôsob pre určovanie vkusu verejnosti. Tieto tendencie sa už celkom zreteľne prejavujú v koncepcii hospodárskej reformy, ktorej autormi sú osvedčení komunisti.

Človek by bol schopný ovládnuť prírodu, ale nie je schopný ovládnuť sám seba. Je otázne, či môže zmeniť racionalitu svojho výrobného procesu na racionalitu ľudskú. Vývoj speje k vytvoreniu veľmi úzkej vrstvy mocných a ohromnej odcudzenej masy. Odcudzenie, cudzota, sa už dnes prejavuje ako stav osamotenía, odlúčenosti a boja, stav plodiaci starosti o presadenie a upevnenie svojej existencie v spoločnosti. Je to stav nespoliehajúci sa na nič, stav vôle po majetku a moci. Postupná racionalizácia sveta provokuje otázku, či sa politika nestáva anachronickou iracionálnou perverziou vnútri trendov narastajúcich pravidelností, schematizácie a technizácie.

Zrejme je potrebné skúmať racionalitu ľudskej racionality - to však nemôže byť predmetom úsilia Konfederácie politických väzňov Česko-Slovenska.

Komunistická strana

V polovici roku 1988 bolo informovaných o príprave politického prevratu v Česko-Slovensku 12 ľudí z najvyššieho orgánu KSČS. V októbri 1989 sa tento počet zvýšil približne na 90 ľudí, z ktorých väčšina nebola priamo z aparátu KSČS.

Absolútna väčšina členov KSČS bola prevratom a stratou svojej moci prekvapená a označovala postup svojho vedenia za zradu. Od februára do apríla 1990 nastalo v radoch členov KSČS znateľné upokojenie informovanosťou, ktorú im sprostredkovalo vedenie až na úroveň okresných úradov, okresných výborov.

Došlo k všeobecnému pochopeniu faktu, že moc 1 a pol milióna členov KSČS, 250.000 mužov plne vyzbrojenej armády, 60.000 mužov FMV, 150.000 ozbrojených členov ľudových milícií a pol milióna občanov sympatizujúcich s režimom, nebolo porazených a že udalosti sú taktickou formou zmien, ináč v krátkom čase neuskutočniteľných.

Pokusy malých lokalizovaných skupín komunistov, ktorí sa z nevedomosti chceli postaviť na odpor, aj keď nie hneď verejný, boli na zákrok vedenia strany odložené. Informácie o pripravovanom prevrate ŠtB boli rozširované Občianskym fórom zámerne na vytvorenie atmosféry, umožňujúcej jednoduchšie ovládnutie verejnosti a kvôli získaniu sympatií.

V decembri 1989 boli všetci rozhodujúci funkcionári KSČS, armády, FMV a LM presne informovaní o situácii a jej zmysle. Latentná pohotovosť bola udržiavaná len do marca 1990, kedy bola situácia stabilizovaná zákonom 15/1990 Zb. zák. zo dňa 23.1.1990, ktorý zaručoval Komunistickej strane plnú právnu ochranu, zaručenú novou vládou. Verejnosť sa proti zákonu nepostavila a situácia bola zvládnutá.

Nikto z vedúcich funkcionárov starého ani nového vedenia KSČS nepomýšľal na návrat na predošlé pozície, na prevrat, lebo odovzdanie očividnej moci a ústup do ústrania boli direktívou moskovského vedenia Svetového komunistického hnutia. Stalo sa úplne samozrejým, že Moskva by žiadny pokus o opätovné prevzatie moci komunistami nepodporila, naopak, postavila by sa proti nemu. V rovnakom zmysle boli vydané rozkazy jednotkám sovietskej armády na území Česko-Slovenska, ku ktorým boli už začiatkom novembra 1989 vyslaní dôstojníci Sovietskej armády so zvláštnym poslaním.

Charta 77. na čele s Václavom Havlom dodržala s podporou zakonšpirovanej časti ŠtB všetky dohody o priebehu prevzatia moci i o ďalšej neverejnej spolupráci s KSČS (sprostredkované cez Obrodu). Pre účely medzinárodnej kontroly dodržiavania týchto dohôd sa Česko-Slovensko stalo od novembra 1989 spravodajsky a kontravýzvedne otvorenou krajinou.

Dohody boli rovnako precízne dodržané zo strany KSČS, indiferentné a zmanipulované obyvateľstvo Česko-Slovenska nespôsobilo svojim vystúpením (neplánovaným a neorganizovaným) žiadne komplikácie. Reakcie proti zotrúvaniu komunistov vo všetkých oblastiach verejného a politického života krajiny sú zatiaľ stále pod kontrolou Havlovej vlády a aparátu bývalej moci. Rovnako boli zvládnuté reakcie ľudí proti nástupu komunistov z päťdesiatych rokov.

Voľby v júni 1990 boli zmanipulované predovšetkým difúziou voličov do množstva plánovito vytvorených indiferentných politických strán a rozptylom voličského potenciálu. Zostavením poradovníka kandidátov bolo zabezpečené zvolenie vopred vybraných a schválených osôb. Všetky politické strany boli infiltrované vopred pripravenou organizáciou osôb, zostavenou v spolupráci so štátnou bezpečnosťou. Medzinárodná kontrola bola zabezpečená expozitúrou emigrantov (napr. Škutina v ČSS, Fachman, Strôbinger v ČSL, Horák v ČSSD atď.). Rovnako bol obsadený Havlov štáb a vedenie OF.

Komunisti si podržali všetku moc v štáte. Pozície ich odporcov, ak v úplne dezorientovanej verejnosti existujú, sú politicky bezvýznamné a teda zanedbateľné. Charta 77, transformovaná do OF, je ich spojencom, ktorý vzal na seba len úlohu krytia skutočného stavu vecí.

Zverejnenie symbiózy ZSSR-USA, starostlivo ukrývanej temer 100 rokov, určuje nový rozmer politického zápasu. Bez definovania tohto rozmeru nie je pravdepodobný úspech účasti v ňom.

III. Limity možností

Faktická svetová moc je neviditeľná a prejavuje sa riadením obehu peňazí a finančnými operáciami, ktoré potom dávajú výraz politike. Svetovým rozmerom tejto pôsobnosti sú určené hranice a možnosti každého odporu proti smeru, ktorým je riadený osud ľudstva a jednotlivých štátov.

Komunizmus i kapitalizmus vytvorili konzumnú spoločnosť, ktorá je riadená výlučne reguláciou obeživa. Na tejto báze bude prebiehať každý proces, ktorý na seba môže vziať akúkoľvek sprostredkovaciu podobu. Dôsledkom je odlúčenie.

Vplyv peňazí, ako prostriedku odlúčenia ľudí, zmenil vzťahy ľudí medzi sebou a vzťahy jednotlivca k spoločnosti. Dovršenou formou abstrakcie spoločnosti a atomizácie dnešných jednotlivcov je peňažná forma výmennej hodnoty, peniaze, ako v kapitálovej tak i v úrokovej podobe.

Peniaze sa stali najpevnejším putom medzi ľuďmi a podstatou ich najreálnejšej pospolitosti a nestrpia žiadnu inú, ktorá by stála nad nimi. **Peniaze, to je žiarivý Boh Izraela, ktorý nestrpí vedľa seba žiadneho iného boha.** Peniaze degradujú všetkých iných bohov a menia ich na tovar. Peniaze sa stali hodnotou všetkých vecí, hodnotou, ktorá sa ustanovila sama pre seba. Stali sa univerzálnym prostriedkom všetkej moci, ktorá je v dnešných časoch uplatňovaná. Ich ovládanie je spoľahlivo anonymné a prostredníctvom tejto anonymity je spoľahlivo anonymná i moc nimi vykonávaná. Peniaze zbavili celý ľudský svet a prírodu ich prirodzenej hodnoty. Stali sa odcudzenou podstatou ľudského bytia a táto cudzia podstata človeka ovláda a človek sa jej korí. Zatiaľ čo politika je zdanlivo nadriadená peňažnej moci, v skutočnosti sa stala jej nevoľníčkou. Moc peňazí je despotická, je to osudový extrakt, ktorý sa stal všeobecným katanom, vypovedujúcim vojnu celému ľudskému pokoleniu. A predsa je to v podstate zvonkajšená mohúcnosť ľudstva, jeho odcudzená a napospas sa vydávajúca rodová podstata.

V peniazoch nadobúda všetok tovar svoje odcudzenie, avšak zároveň jediné adekvátne bytie. Tovar, univerzálny cieľ súčasnej politickej konzumnej spoločnosti, sa totiž stáva tovarom len všestranným scudzovaním - výmenou. Túto schopnosť, či potrebu všestranného scudzovania neustále zdokonaľuje a rozvíja, lebo je to jeho základný existenčný prejav. Peniaze sú vrcholným uspokojením tejto potreby. Pretože predstavujú odcudzenú podobu všetkého tovaru, čiže produkt ich všeobecného scudzovania, sú absolútne scudziteľným tovarom. Proces oddeľovania výmennej hodnoty od hodnoty úžitkovej je súčasne vecným výrazom oddeľovania spoločnosti od jednotlivých individuí, ktorého výsledkom je prázdna abstrakcia spoločnosti na jednej strane a masa izolovaných, navzájom nerozlišiteľných individuí na strane druhej. Táto reálna abstrakcia je reálnym dôsledkom ovládaného finančného obehu, je to abstrakcia od všetkého ľudského, najhlbší výraz neludskej podstaty tejto politickej činnosti.

Voľba tohto spôsobu - svetovou politickou mocou - strhla samozrejme k napodobňovaniu všetkých, ktorí sa svetovej politiky zúčastňujú. **Finančná politika sa stala univerzálnym prostriedkom boja o svetovú moc a súčasne i prostriedkom boja proti nej.** Uvádzame toto konštatovanie preto, aby sme si ľahšie uvedomili naše vlastné možnosti (Konfederácia politických väzňov Česko-Slovenska) a ich hranice.

Všetky ľudské vzťahy sa pretvárajú v kvantitatívny atribút mŕtvych vecí. Každé nové určenie rozvíjajúceho sa systému (pojmu) hodnoty je procesom zabstraktňovania človeka, rovnako, ako proces subjektivizácie hodnoty je procesom objektivizácie človeka (stáva sa objektom pôsobenia svojich vlastných výtvorov).

Výrobca tovaru vyrába výrobky, ktoré nemajú preňho samého bezprostrednú hodnotu, ale majú úžitkovú hodnotu - tým, že sú nositeľom výmennej hodnoty a tak samotným prostriedkom výmeny. V dôsledku toho je majiteľ tovaru nútený samotnou povahou svojich výrobkov, tovarov, scudzíť ich za iný tovar, ktorého úžitkovú hodnotu potrebuje. Vôbec všetky tovary majú tú vlastnosť, že nemajú úžitkovú hodnotu pre svojich majiteľov a majú úžitkovú hodnotu pre svojich nemajiteľov. Musia preto prechádzať z ruky do ruky, vstupovať do výmeny, kde sa už vzťahujú k sebe ako hodnoty a ako hodnoty sa tiež realizujú. Forma peňazí je len odrazom vzťahov všetkého ostatného tovaru, ktorý odraz utkvel na danom tovare. Peniaze sa stávajú výmenným prostriedkom tovaru, charakterizujúcim proces obehu, to jest obeživom. Táto sprostredkujúca funkcia peňazí je životne dôležitá, lokajská a dohadzovačská. Vznikajú dve protikladné, navzájom sa dopĺňajúce metamorfózy: premena tovaru na peniaze a spätná premena peňazí na tovar, teda predaj a kúpa. Oddelenie kúpy od predaja rozkladá pôvodnú prostú výmenu. Nikto nemusí kupovať bezprostredne

po tom, čo predal. Môže si peniaze ponechať a čakať na výhodnejšiu príležitosť. Okrem toho nemusí čakať na mieste. Môže sa s peniazmi vo vrecku vydať do sveta hľadať iné trhy, ktoré lepšie uspokojia jeho potreby a pravdepodobne vyvinú nové. Tento charakter rozvinutej peňažnej výmeny a jej rozšírenie znamená definitívne pretrhnutie pupočnej šnúry, ktorá púta individuum k prirodzene vzniknutej pospolitosti a zároveň znamená likvidáciu bezprostredného vzťahu človeka a prírody. Namiesto izolovaného, miestneho, primitívneho vývoja s jeho obmedzeným lokálnym individuum nastupujú (s rozširovaním trhu na svetový trh) svetové dejiny, ktorým zodpovedá svetodejinná existencia indivíduí, akési empiricky univerzálne indivíduá. Oslobodenie každého jednotlivého indivídua sa uskutočňuje tou mierou, nakoľko sa dejiny menia na dejiny svetové.

Obeh je nepretržitým obehom tovaru, ale zakaždým iného tovaru. Každý tovar sa pohne len raz, potom zaniká, naplní svoje poslanie. V ďalšom pohybe pokračuje nie ako ten istý tovar, ale vo svojom zrušenom bytí, teda ako iný tovar - ako zlato. Obeh teda predstavuje jednotu nepretržitosti a pretržitosti, pričom, jeho trvanie, jeho nepretržitosť pripadá iba peniazom. Zmena formy tovaru sa javí ako premiestnenie peňazí. Peniaze uvádzajú tovar do pohybu tým, že realizujú jeho ceny, že vôbec celý pohyb vychádza z peňazí, pričom tovary sú nehybné. Peniaze tu predstavujú boha v jeho absolútnej neobmedzenosti a všadeprítomnosti, v teistickej podobe. Ich zlaté rúcho spôsobuje, že sa im klaňajú aj neveriaci.

Hodnota zlata a peňazí nie je ich vlastnou hodnotou, ale hodnotou celého sveta tovaru, ktorú iba predstavujú tým, že im dávajú cenu. V tejto podobe jestvujú iba ako myslená hodnota, ako ideálna forma, jestvujúca len v predstave. Zatiaľ čo zlato sa stáva ideálnymi peniazmi, resp. mierou hodnoty preto, že všetky tovary ním merali svoje hodnoty a tak ho činili pomyselným protikladom svojej užitočnej hodnoty - podobou svojej hodnoty, stáva sa reálnymi peniazmi i v dôsledku toho, že ho tovar pri svojom všestrannom scudzovaní robí skutočne odcudzenou, čiže premenenou formou svojej úžitkovej hodnoty a teda skutočnou podobou svojej hodnoty. Zrada peňazí, ich výlučné postavenie spočíva teda v tom, že zatiaľ čo tovary sa vzdávajú peniazom celkom, zachovávajú si peniaze svoje súkromie, chovajú sa zdržanlivo. Tovary sa zriekli svojej všeobecnosti, zatiaľ čo peniaze sa nezriekli svojej zvláštnosti. Peniaze, ktoré boli predtým nestálym bytím, stávajú sa teraz ich absolútnym bytím, proti čomu sa jednotlivé tovary javia iba ako zdanie, ako ich odlesk. Z obyčajného prostriedku sa peniaze stali samoúčelom, zo svojho pohybu urobili obsah výmenného procesu a tento teda iba formou. V peniazoch miznú všetky rozdiely, všetka individualita. Avšak tým, že odcudzujú všetku individualitu, stávajú sa samy jediným, výlučným individuum. Peniaze sú absolútnym tovarom, absolútnym bytím, existenciou hodnoty. Zatiaľ, čo každý tovar je pomínutelný, konečný, peniaze sú večným, nekonečným, nepomínutelným bytím hodnoty. Hodnota je tu adekvátne svojmu pojmu. Tovar sa ukázal byť pre peniaze obyčajným rozlišovacím momentom, len dočasným odcudzením vedomia.

Čo je boh pre teoretický svet, to sú peniaze pre praktický život prevráteného sveta - odcudzená mohúcnosť ľudstva, jeho zašantročená životná činnosť.

Peniaze pomáhajú sprostredkovať výmenu látok medzi človekom a prírodou, medzi ľuďmi navzájom tým, že umožňujú vzájomnú výmenu činností. Tak sa postupne stali peniaze univerzálnym sprostredkovateľom, prostredníkom vôbec. Namiesto toho, aby človek bol sám prostredníkom človeka. V tejto podobe sa stávajú skutočným bohom, lebo sú skutočnou mocou nad tým, čo sprostredkujú. Ich kult sa obrátil v samoúčel. Predmety odlúčené od tohto sprostredkovateľa strácajú hodnotu. Nie on je odleskom sveta tovaru, ale svet tovaru je jeho odleskom. To sa potom naprosto zvlášť opakuje a preukazuje v peniazoch ako kapitále, ak je kapitál použitý k politickému a duchovnému ovládaniu ľudí. Dovtedy sprostredkovali veci a tým i ľudí, nie však samy seba. Teraz sú absolútnym sprostredkovaním v sebe samých, cieľom sebe samým, teda samoúčelom. Všetok sprostredkujúci pohyb k tomu výsledku mizne: peniaze plodia peniaze, vystačia si sami pre seba a ich pôvodné poslanie je úplne zabudnuté. To je najväčšie víťazstvo anonymných vládcov.

Pretože všetky tovary sú len predstavovanými peniazmi, sú peniaze jediným skutočným tovarom. V protiklade tovaru, ktorý predstavuje samotné bytie výmennej hodnoty, všeobecnej spoločenskej činnosti, abstraktného bohatstva, je zlato materiálным bohatstvom materiálneho bytia, zmyslom všetkých vecí, kompendiom spoločenského bohatstva. Svojou formou je zároveň bezprostredným vtelením všeobecnej činnosti, svojím obsahom súhrnom všetkých reálnych prác. Je to všeobecné bohatstvo ako individuum. Peniaze samy sú jedinou individualitou a nestrpia vedľa seba žiadnu inú individualitu. Jednotlivé formy bohatstva predstavujú alikvótne časti tohto všeobecného bohatstva, spoločného menovateľa všetkých vecí. Je to absolútna nadvláda kvantity, ktorá splodila dnešnú

konzumnú spoločnosť, tak ľahko anonymne a kýmkoľvek ovládateľnú. Táto špecifická forma bohatstva uspokojuje ľudské potreby takisto špecifickým spôsobom - abstraktne. Kým po stránke úžitkovej vyjadruje tovar svojím vzťahom k zvláštnej potrebe len jeden moment, moment hmotného bohatstva, jeho ojedinelú stránku, uspokojuje len jednu určitú potrebu, uspokojujú peniaze každú potrebu - kým sú bezprostredne premeniteľné na predmet každodennej potreby. Akúkoľvek potrebu môžu uspokojiť (ako zmyslová abstrakcia) zas len abstraktným spôsobom tým, že premenia všetky potreby v jedinu potrebu - v potrebu peňazí. Sú preto po tejto stránke skôr ochudobnením ako skutočným bohatstvom a obohatením, ak ovšem považujeme za skutočné bohatstvo mnohostrannosť potrieb človeka.

Peniaze nepredstavujú žiadny individuálny vzťah k svojmu držiteľovi a nepredstavujú ani jeho samého, ich držba neznamena rozvoj niektorých osobnostných vlastností jeho individuality, pretože samy nemajú žiadnu individualitu. Jestvujú len ako predmet, ktorého sa možno mechanicky zmocniť a ktorý možno práve tak dobre stratiť. Držiteľovi však poskytuje všeobecnú vládu nad spoločnosťou, nad celým svetom pôžitkov a činností.

Peniaze robia z každého človeka niečo, čím sám osebe nie je. Byť a javiť sa, to sa stalo dvomi rozličnými pojmami. Nikto tu nemôže preukázať svoju skutočnú totožnosť.

Peniazom však chýba akékoľvek kvantitatívne určenie. Kvantitatívne zväčšovanie je jediným spôsobom existencie a pohybu, ktorý peniaze majú - nekonečného pohybu. Ich trýzeň je v neschopnosti sebauspokojenia - s každým novým prírastkom nadobúdajú nové hranice, nové obmedzenie, ktoré sa neznáša s ich podstatou. Bezmemosť je ich pravou mierou. Protiklad medzi ich jestvovaním (ich určitým množstvom) a ich pojmom (bezmemosť) je nekonečný, nesprostredkovateľný. To je zdroj ich neuhastiteľného smädu a nevyčerpatelnej energie a aktivity.

Uvedené princípy boli jednou z príčin súčasného ústupu komunizmu a jeho stiahnutie zo svetovej politiky. Stalinova a neskôr Brežnevova koncepcia hospodárskej a finančnej autarkie sa ukázala byť menej efektívna, ako sa pôvodne očakávalo a voľný trh na Západe splodil konzumnú spoločnosť, ovládateľnú totálne a s omnoho menšími rizikami.

Národné ekonomiky nejestvujú, jestvuje iba svetová ekonomika, ktorej riadenie je určované konzorciom 14-tich svetových bánk. Táto jediná skutočnosť rozhoduje o suverenite štátov a nezávislosti ich politiky, pretože toto konzorcium vlastní, riadi alebo aspoň kontroluje 72 % všetkého svetového obeživa.

15. september 1990